

Shri Raghunath Temple MSS. Library,
JAMMU

No. ४०९८

Title सांख्यिक तन्त्रम्

Author x

Extent २९ Age x

Subject तन्त्रम्

सारथ्यनतंत्रम्

ध०५८

५०५८
५०५८
५०५८

दक्ष नमः सुधाय नतया सवा इमंगलसिंहोत्तरयतिः श्री ५ ~~र~~सावी
कसिंहनुष्टुपे

सांख्याय नतत्र पत्र २६

१ **॥ श्रीगणेशाय नमः ॥** मध्ये सुधाधिमणिमंडपवैरसंस्थासिंहासनोपरि गतां परिपीतवर्णीम् ॥ पीताम्बरभरणामाल्य
 विभूषितां गीर्देवो नमामि धृतमुद्रवैरिजिह्वाम् ॥ १ ॥ **कौंचवेदन उवाच ॥** कैलाशशिखरसोनगौरेवामांकं संस्थितम्
 भारतीपतिवाल्मीकिशेषसंस्तुमीश्वरम् ॥ अष्टदिक्पालकैश्चेष्टविघ्नेशसकसेवितम् ॥ भैरवाष्टतंदेवं मातृमंडले
 वेष्टितम् ॥ ३ ॥ महापाशुपताक्रान्तं प्रमथैरावृतम् प्रभुम् ॥ तत्त्वास्तुत्वाकुमारुश्चैद्वचनमवधीत् ॥ ४ ॥ चापचर्यासुनि
 युगं युद्धचर्याभयंकरम् ॥ नानामायावित्तं चैव जेतुमिच्छामि ररुसं ॥ ५ ॥ तस्योपायांश्च तद्विद्यां वद मे करुणाकर ॥ पुत्रो
 हंतवशिष्ठो हं कृपापात्रो हं मेव च ॥ ६ ॥ **ईश्वर उवाच ॥** साधुसाधु मोहाप्राज्ञ कौंचवेदनेन कोविद ॥ ब्रह्मास्त्रेण विनाश
 त्रुसंहारेण भवेत्कलौ ॥ ७ ॥ तद्विद्यां च प्रवक्ष्यामि त्रिषु लोकेषु दुर्लभाम् ॥ पुत्रो देयः न देया केस्यचित् ॥ ८ ॥ ब्रह्मास्त्र
 स्तंभिनीविद्यास्तद्व्यामामनुस्तथा ॥ प्रवृत्तिरोधनीविद्या बगलाचकुमारक ॥ ९ ॥ मंत्रजीवनविद्या च पाणिप्रज्ञा
 पहारिका ॥ षड्कर्माध्याश्रया चैव रातत्यर्याय सिद्धिदा ॥ १० ॥ षट्प्रयोगाश्च विद्या च षड्विद्या गमभूषिता ॥ तिरस्कृ
 ताखिला विद्या त्रिशक्तिरियमेव च ॥ ११ ॥ स्तंभनेन विनाशं त्तिर्वश्यं चैव तु तद्विनाशनाकर्षणश्चैव विद्वेषोच्चा

एते तथा ॥ १२ ॥ मारणं भ्रंति रुद्धे गकारं च कुमारक ॥ विद्यां च वगलानां श्री मुनिगुह्यं सुपावनीम् ॥ १३ ॥ विना च स्तंभि
 नी विद्यां स्वविद्यां च न भासते ॥ तस्मादिनां महाविद्यां कमलासनजीविनीम् ॥ १४ ॥ यद्यजन्मादरादिद्यां सांख्यायन
 मुनिं प्रति ॥ उपदेशक्रमेणैव प्रोक्तवान्मेरुकंदरे ॥ १५ ॥ तेन देवी कटाहेण कृतवानागमं भुवि मूलमंत्रोपविद्याश्च
 भ्रंशमंत्रांश्च विस्तरात् ॥ १६ ॥ प्रयोगं त्वपसंहारं यदा साधनलक्षणम् ॥ विस्तरेणोक्तवानस्मिं वक्ष्ये तत्सर्वमादरात् ॥ १७ ॥
 स्वविद्यारहणी ॥ विद्यास्वमंत्रफलदायिका ॥ स्वकीर्तिरहणी ॥ विद्याशत्रुसंहारकारिका ॥ १८ ॥ परविद्याभेदिनी च य
 रयंत्रविशरिणी ॥ परमंत्रप्रयोगेषु सदा विध्यं सकारिका ॥ १९ ॥ परानुष्ठानुहरीणी ॥ परकीर्तिविनाशिनी ॥ परोपहय
 रुद्धिद्यापरेषां भूमकारिका ॥ २० ॥ येवादिह यमिच्छंति येवाजंतु हयंकलौ ॥ येवाकूरमृगेभ्यश्च हयमिच्छंति मान
 वाः ॥ २१ ॥ यच्छंति शान्तिकर्माणि वश्यं संमोहनादिकम् ॥ विद्वेषोच्चाटनं पुत्रतं नोपास्य अयं मनुः ॥ २२ ॥ तत्संप्रदा
 यविधिना सद्गुरोर्मुखतस्तथा ॥ उपदेशक्रमेणैव गृहीत्वा साधयेन्मानुम् ॥ २३ ॥ कुलाचारसमाश्रितो कुलमार्गेण
 पुत्रक ॥ हीनो कुलगुरोर्योगात् ॥ गृहीयाच्च सुबुद्धिमान् ॥ २४ ॥ साधयेत्कुलमार्गेण मंत्रमंत्रोत्तोजयेत् ॥ उपसंक

२

रणंतेन कर्तव्यं कुलयोगेना ॥ २५ ॥ सौभाग्यार्चो समुयुक्तं सौभाग्यार्चो समायुक्तं ॥ सदा तर्पणं कर्मसदा पूजा समापु
 त्तं चिंतितं भवति ध्रुवम् ॥ २६ ॥ ऋषिसिद्धमरैश्चैव विद्याधरमहोरगैः ॥ यद्गंधर्वनागैश्च पिशाचवृक्षराक्षसैः ॥ २७ ॥
 पंचेन्द्रियैश्च संचारं सघोनाशकरं मनुम् ॥ पिण्डाणां जजीवांश्च किंपुनः ॥ कौंचभेदन ॥ २८ ॥ इति श्री यद्विद्यागमेशां
 रव्यायनतंत्रे प्रथमः पटलः ॥ कौंचभेदन उवाच ॥ नमस्ते पार्वतीनाथ नमः पन्नगकंकण ॥ वददीक्षाविधिं तात व
 दस्तम्भनास्त्रतः ॥ इत्युवाच ॥ पुस्तके लिखितानां त्रानवलोक्य जपंतितेये ॥ जीवंतस्ते च चांडाला मृताश्चाना भवं
 तिते ॥ दीक्षामार्गं विना मंत्रं वंशाक्तं च वैशावम् ॥ योजयेत्तं दहत्याशु देवता च प्रकुण्ठति ॥ दीक्षाविधिं विना मंत्रं योजे
 त्कोटिकम् ॥ न स सिद्धि मवाप्नोति सिन्धुसैकतवर्षवत् ॥ ४ ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन दीक्षा कुलगुरोर्मुखात् ॥ उपदेश
 कमेणैव मंत्रसंग्रहणं चरेत् ॥ ५ ॥ विद्वेदंगणारीणां वेदान्तार्थसुनिश्चितं ॥ वैदिकाचारसंयुक्तं कुर्याद्गुरुमतं द्वितः
 द्वि ॥ गार्भकौलागमार्शं कनानाकौलपरायणम् ॥ अष्टपाशविनिर्मुक्तं कुर्याद्गुरुमतं द्वितः ॥ ७ ॥ पुरश्चरणकच्छुद्धं
 मंत्रागमविशारदम् ॥ ऊर्ध्वतुचैव संहर्तुं समर्थं सत्यवादिनम् ॥ ८ ॥ प्रज्ञानसंपराज्ञानं पारीणां नीतिकोविदं ॥ श्री

२

विद्यामंत्रयंत्रशंक्रुर्यादुरुमृतं दितः ॥ ९ ॥ चक्रपूजासमायुक्तान्यासविद्याविशारदः ॥ गुरुयत्नात्प्रकर्तव्यः सततं सि
द्धिकांक्षिभिः ॥ १० ॥ गुरुशुश्रूषया विद्यापुष्कलेन धनेन वा ॥ अथवा विद्यया विद्याचतुर्थो नोपलभ्यते ॥ ११ ॥ शु
श्रूषया गुरुसमाकृतोऽप्येदिष्टमन्त्रहंम् ॥ प्रसन्नचेतसा दत्तं मंत्राचारसमन्वितं ॥ १२ ॥ सर्वदा वर्जयेच्छिष्यो गुरुं सेवाविव
र्जितम् ॥ कामुकं कांचनाशक्तं करुणालेशवर्जितम् ॥ १३ ॥ सर्वदा वर्जयेच्छिष्यं गुरुं सेवाभिमानिनम् निर्मत्सरं नि
रालम्बं नीतिशस्त्रविशारदम् ॥ १४ ॥ नित्यानित्यविवेकं शिष्यत्वेनोपकल्पयेत् ॥ अहंभक्तिसमोपेतं धनधान्याद्या
पंचकम् ॥ १५ ॥ अष्टपाशविनिर्मुक्तं शिष्यत्वेनोपकल्पयेत् ॥ गुरुशिष्याबुभौ मोहादपरोक्षपरस्परं ॥ १६ ॥ उपदेशं दत्तं
गृह्यन्त्यामुयां तुं प्रिशाचताम् ॥ १७ ॥ इति श्रीपद्मविद्यामंत्रसंवायनसंज्ञे द्वितीयः पटलः ॥ २ ॥ कौंदमेदन उवाच पूजा
धारणायंत्रज्ञसर्वमंत्रविशारदः ॥ अभियेकविधिं तात वद मे करुणाकरः ॥ १ ॥ इत्युवाच ॥ आम्बिने कार्तिके चैव
चैत्रे मासिकुमारकः ॥ कर्तव्य अभियेकेश्वरानवै सिद्धिकांक्षिभिः ॥ २ ॥ गुरोरेवौ भृगाविन्दुवासरे च कुमारकः ॥ मंत्रा
भियेककर्तव्य सततं सिद्धिकांक्षिभिः ॥ ३ ॥ रोहिणी श्रवणे चैव स्वात्यां चैव विशाखभिः ॥ मंत्राभियेककर्तव्य

सद्यः सिद्धिकरो भवि ॥ ४ ॥ एवं शुभदिने सम्पूज्य पूर्वोक्तिसमुपोषितम् ॥ स्वाययेत्यं च गव्येन ततश्च मलकेन तु
५ ततः शिष्यं समानीय देवतासंनिधिं पुनः ॥ प्रयुतं प्रजपेत्तत्र गायत्री वेदमातरम् ॥ देवस्यै सा न भागे तु गोमये
न विलेपिते रंगवस्त्रा लिलेख्यं त्रं रक्तपीतसितासितैः ॥ षोडशंगुलमानं तु लिखेद्विन्दुमनन्यधीः ॥ तस्यो
परिलिखेद्भुजमष्टपत्रं सुशोभनम् ॥ ७ ॥ प्रियंगुलिगोधूमचरणकाठकमाषकम् ॥ कुलत्पमुद्गती वारंक्राम
नाध्यादिविन्यसेत् ॥ ८ ॥ प्रस्थं चैव चतुर्विंशत्यत्येकं धान्यमेव च प्रवृणुं स्थूलकलशं मध्ये संस्थाप्य बुद्धिमा
न ॥ पष्टपत्रेन्यसेत्पुत्रकलशं षट्कमादरात् ॥ हलितं शुद्धं कलशं च समर्पयेत् ॥ ९ ॥ षोडशैरुपचारै
श्वधुवाद्येनैव विन्यसेत् ॥ प्रायोशनेन पूर्वतु नदीजलमकल्पयम् ॥ १० ॥ निहितेन भारोऽपुन वरत्नं कु
मारक ॥ कस्तूरीचंदनोपेतं नवभारोऽपुनिःसिपेत् ॥ ११ ॥ मध्ये देवीं समावाह्य चिन्मयीं वगला म्बिकाम् ॥
प्राणस्थापनमार्गेण केवलं लोक्तविधानतः ॥ १२ ॥ वारणी चैव रमा गौरी शची स्वाहारतिस्तथा ॥ दुर्गा छायां सम
भ्यर्च्य पूर्वोक्तं षट्कमीरितम् ॥ १३ ॥ अर्चयेत्पूर्ववत्पुत्रकेवलं लोक्तविधानतः ॥ नवकनवसंख्याकवस्त्रैव ।

चवेष्टयेत् ॥ १६ ॥ सुगंधपुष्पपत्रादिविन्यसेत्कलशान्तरे ॥ तत्र शिष्यं समानीय कृत्वा गिरणमाचरेत् ॥ वे
 दवेदांगपारीणां ब्राह्मणाष्टकमादरात् ॥ प्रार्थयद्युगमसंयुक्तमचर्येद्ब्रह्मभूषणैः ॥ १७ ॥ शकुनादिषु मंत्रेषु
 पूर्वकलशमार्चनम् ॥ लक्ष्मीसूक्तेन श्रीसूक्तेर्द्वितीयं कुंभमार्जनम् ॥ १८ ॥ पौरुषेणैव सूक्तेन तृतीयं क
 लशं तथा ॥ नारायणनुवाक्येन चतुर्थं कलशं तथा ॥ १९ ॥ पंचब्रह्ममयै मंत्रैः पंचमं कलशं तथा ॥ षष्ठं
 चामभस्यपारे तु ब्रह्मवल्मातुसप्तम् ॥ २० ॥ अष्टमं कंठवल्मेन मार्जयेन्मंत्रकोविदः मध्यस्थं पूर्णं कल
 शं मूलमंत्रेण मार्जयेत् ॥ २१ ॥ एवं च मार्जयेन्मंत्रो नववस्त्रविभूषणैः ॥ प्रलंकत्वा तु तं शिष्यमानीय मं
 उपात्तरे ॥ २२ ॥ वामोरूपरिविन्यस्य समासाद्य च सादरात् ॥ एवं चैव पुरश्चर्या मूलमंत्रं कुमारक ॥ २३ ॥ सहि
 रण्येदं पूर्वदद्याच्छिष्याय पुत्रक स्वहृत्कमलमभ्यास्यां विद्यां ज्योतिर्मयीं पुनः ॥ २४ ॥ शिष्यस्य हृदयं चैव
 विशंतीमिति भावयेत् ॥ तच्छिष्यस्तु संभाष्य गुरुं यत्नेन तोषयेत् ॥ २५ ॥ एवं मंत्रानिषेकं च कुर्याद्ब्रह्म
 स्त्रविद्यया ॥ सद्यः सिद्धिर्न चेत्पुनरप्युरश्चर्यां विना भुवि ॥ २६ ॥ इति श्रीर्यडूयामेसां ख्यायनतंत्रे तृतीयः

पटलः ॥ ३ ॥ **कौचनेरन उवाच ॥** गंगा धरुनमस्तेस्तु गौरी नाथ नमो नमः ॥ **ब्रह्मस्त्रमंत्रसंधा च वद मे कुरुणा क**
॥ १ ॥ इश्वर उवाच ॥ मंत्रमध्यापयेत्संम्यगुरुः शिष्यं तु सादरात् ॥ तदा रभ्य तु तन्मंत्रं मंत्रसंधां समाचरेत् ॥ २ ॥
 मंत्रसंधां समाध्यामि शूरा जन्म समासतः ॥ मंत्रसंधा विहीनस्य सर्वं तं निष्फलं भवेत् ॥ ३ ॥ पंचांगवि
 धिना स्नात्वा मंत्रस्तानमननरम् ॥ ततः स्नायादंगमंत्रैर्मूलेनैव तु मार्जयेत् ॥ ४ ॥ धौतवस्त्रं परीधाय स
 गृह्योक्तविधानतः ॥ नित्यं कर्म समाप्याथ मंत्रसंधा समाचरेत् ॥ ५ ॥ प्रंकुशेनैव मुद्राया सूर्यमंडल
 मंजलम् ॥ प्राणयोक्तो यमर्धे तु ध्यानयोगेन बुद्धिमान् ॥ ६ ॥ प्रावहीनीं स्थापनीं च संनिधाय नतः
 परं ॥ सन्निरोधनमुद्रां च सन्मुखीं प्रार्थनीं तथा ॥ ७ ॥ एवं मुद्रांश्च ततो ये दर्शयेत्साधकोत्तमः ॥ प्रंकु
 शे शोधयेत्तु श्चादमृतीकरणं पुनः ॥ ८ ॥ तज्जलं वा मचुलके गृहीत्वा साधकोत्तमः ॥ मूलेनैव त्रिधा
 मंथ्य मष्टपत्रां मुजं लिखेत् ॥ ९ ॥ मध्ये चैकादशीं मंत्रं वगलायाश्च पुत्रकं ॥ वेदसंख्या मंत्रवर्णान्स
 ययत्नकमालिखेत् ॥ १० ॥ अन्यपत्रेषु च षड्वर्णान् लिखेत्तुल्यमनुं तथा ॥ पुनरेकादशं मंत्रं त्रिसप्त ४

मभिर्मंत्रयेत् ॥११॥ तेन मूलेन समार्ज्यमार्जनं कृतं तोऽर्भक ॥ तन्मार्जनविधिं वक्ष्ये रोहितामुष्णिकेन च
 ॥१२॥ त्रिधामर्द्धिद्विधावाहोत्रिधाहन्माभिदेशयोः ॥ द्विधायादेव समार्ज्यसौम्यकर्मस्य यं क्रमः ॥१३॥ एवं
 च मार्जनं कृत्वा गायत्रीं वगन्ता ह्वयाम् ॥ अर्घ्यं त्रयं च निहित्वा हृदिसंभावादेव ताम् ॥१४॥ मूलेन मंत्रितं
 तोयं विचारं च त्रिधापि वेत् ॥ एवमेव त्रिकालं च मंत्रसंध्यां समाचरेत् ॥१५॥ उपस्थानं त्रिकालं स्य वक्ष्ये
 हं कींच भेदन ॥ उपस्थानं विना संध्या निष्कलानां त्रयं समयः ॥ गंभीरां च मदीन्मतां स्वर्णकांतिसमप्रभा
 म् ॥ चतुर्भुजां त्रिनयनां कमलासनं संस्थिताम् ॥ दहिणे मुद्गरं पाशं चामेजिकां च वज्रकम् ॥ पीताम्बरध
 रां स्याद्दृढपीनययोधराम् ॥ हेमकुंडलभूषां च पीतचंद्राद्वेशेषराम् ॥ पीतभूषणभूषाणां स्वर्णसिंहास
 ने स्थिताम् ॥ एवं ध्यात्वा तद्देशं यातः संध्यां समाचरेत् ॥ मंत्रसंध्या विना मंत्रकोटिकोटिजपेन तु ॥१६॥
 न भवेत्कोटि वर्येपि मंत्रसिद्धिः ॥ कुमारके त्रिकालमाचरेत् संध्यामुपस्थानं तथैव च ॥ सहस्रं च जपेन्मंत्रसि
 धिः षण्मासतो भवेत् ॥ पूर्वोक्तविधिवत्संध्यां कृत्वा चाष्टोत्तरं जपेत् ॥१७॥ ययकामं स्मरन्पुत्रतंतमाप्नोति

निश्चितम् ॥ संध्यामंत्रेषु सर्वेषु प्रागमेव कुमारक ॥ २३ ॥ नवसिद्धौ दंगहीने तस्मात्संध्यां समाचरेत् ॥ इति श्री
 यद्विद्यागमे संध्यायनसंवादे तंत्रे संध्याविधिनाम चतुर्थपटलः ॥ ४ ॥ कौचमेतउवाच ॥ नमस्तोऽस्तु जगन्नाथ
 भस्मोद्भूतविग्रह ॥ एकाक्षरं महामंत्रं वगताखं च मे वद ॥ १ ॥ इत्युवाच ॥ तत्तदेकाक्षरी मंत्रं तन्मंत्रेण
 जीवनं ॥ उत्तमं बीजयुक्तं च मंत्रं सर्वार्थसाधनम् ॥ २ ॥ नानामंत्रेषु मंत्रं च बीजाखं सर्वसिद्धिदम् ॥ निर्वीजं
 मेव निर्वीजं शिवस्य वचनं युथा ॥ तद्बीजोद्धारमनयं सर्वसिद्धिप्रदायकम् ॥ यजतं च प्रयोगं च वहेहं त्व
 पुत्रक ॥ ४ ॥ सान्तरान्तसमायुक्तं चतुर्थस्वरसंयुतम् ॥ रेफाकान्तं विंदुयुक्तं ब्रह्मास्त्रैकाक्षरी मनुः ॥ ब्रह्माक
 षिस्तथा छन्दोगायत्री समुदाहृतम् ॥ देवतावगता नाम शक्तिश्चिन्मय रूपाणि ॥ ६ ॥ नंवीजं द्वींशं शक्तिश्च
 रं कीलकमुदाहृतम् ॥ न्यासविद्यां प्रवक्ष्यामि मंत्रसिद्धिकरीं नृणाम् ॥ ७ ॥ भूशुद्धिं भूतशुद्धिं च मातृका
 दितयं न्यसेत् ॥ मंत्राक्षरेण विन्यस्य तद्विधिं शुणु पुत्रक ॥ ८ ॥ नेत्रं वाणं पुनः पंचपुनः पंचादशाक्षरं
 विन्यसेदंगुलीभिश्च षडंगेषु तथैव च ॥ वक्ष्येऽहं पंजरं न्यासं मंत्रसिद्धिकरं नृणाम् ॥ वगतापूर्वतो

रहे दागेष्वां च गदाधरी ॥ १० ॥ बीता म्वरादक्षिणे वस्तंभिनी चैव नैऋते ॥ जिह्वांकीलिन्यथोस्तेत्या-
श्विमे सर्वदा मपी ॥ ११ ॥ वायव्ये च मंदोन्मता कोवेस्वविश्वलनी ॥ ब्रह्मास्त्रदेवतैश्चानैपातास्तेस्तंभ
मातृका उर्द्ध्वे स्ते महादेवी जिह्वास्तंभनकारिणी ॥ रावं दश दिशो रहे द्दुगला सर्वसिद्धिदा ॥ १३ ॥ रावं
न्यासविधिं कृत्वा यत्किंचिज्जपमाचरेत् ॥ तस्य संस्मरणं दिवशत्रुणां स्तंभनं भवेत् ॥ १४ ॥ सर्वपापवि
धिं कृत्वा वगला मातृकां न्यसेत् ॥ तन्मातृका विधिं वक्ष्ये सारात्सारतरे तथा ॥ तारं च मातृका वर्णावग-
ला बीजमेव च ॥ नमो नो न च विन्यस्य मातृका स्थानतोऽनघ ॥ १६ ॥ ध्यानेन मंत्रसिद्धिः स्यात् ध्यानं स-
र्वार्थसाधनम् ॥ ध्यानं विना भवेत्तमकः सिद्धि मंत्रोऽपि पुत्रक ॥ १७ ॥ वाही मूकतिरं कति हिति पतिर्वै-
श्वानरः ॥ शीतति क्रोधी शाप्यति दुर्जनः ॥ सुजतिरिह प्राणुगा रं जति ॥ गर्वी खर्वति सर्वविच्चजडतित्व-
मत्रिणा यंत्रितः ॥ श्रीविधेव गलामुखि प्रतिदिनम् ॥ कल्याणितुभ्यं नमः ॥ १८ ॥ रावं ध्यात्वा जपेन्मंत्रं
तत्त्वलक्षं सुबुद्धिमान् ॥ गुडोदेकेन संतप्यते दृशं शकुमारक ॥ १९ ॥ त्रिकोणा कुंडे जुयाद् ॥ त्रिसोत

६

६

सशुभेहयादिकुसमेनैवसुरतेनाज्यसंयुतंम् ॥ २० ॥ ब्राह्मणान्भोजनेत्यश्नातत्वसंख्याकयुगमकम् ॥
 मंत्रसिद्धिर्भवेत्तत्रनान्यथाशिवभाषणम् ॥ वाममार्गक्रमेणैववामामभ्यर्चयुषिणीम् ॥ मंत्रसि
 द्धिकरंचैवसर्वदरिपुनाशिनीम् ॥ परमंत्रप्रयोगेषुनानाचेष्टककुत्रिमैः ॥ सद्यस्तंभनविधाच
 वगलाचनशंसयः ॥ २३ ॥ इति श्रीषड्विधागमेसंख्यायनसंवादोदितं त्रैश्वर्यकौचभेदनसंवादे एका
 हरमंत्रौद्युगेनामपेचमः पटलः ॥ ५ ॥ कौचभेदन उवाच ॥ नमस्तयोगिसंसेवानमः कारुणि
 कोत्तम एकाक्षरमहामंत्रप्रयोगंवदर्शकर ॥ १ ॥ इत्युवाच ॥ उत्तमंकुंडहोमंचस्थंडिलेचैवम
 ध्यमस्थण्डिलेनविनाहोमंनिष्फलंभवतिध्रुवम् ॥ २ ॥ यद्गौरांचाष्टकोणंकुमारकत्रिवि
 धंस्थंडिलेचैववहेहंकर्मसादरं ॥ ३ ॥ तस्मीः शान्तिस्तथापुष्टिविद्याविलुप्तिवारिणी ॥ कतु
 रस्त्रेहनेत्कुंडेतंत्रवित्प्रतिशोधितं ॥ वंशीकराणसंमोहेवाणिज्येद्रव्यसंग्रहे ॥ कीर्तिकामस्तु
 नुहुयाद्भगाकारेत्तुकुराडके ॥ ५ ॥ दशेन्द्रियस्तंभनेषुदिव्यैर्भोगैस्तथैवच ॥ त्रिकोणकुण्डे

 चचतुको
 णम्

६

जुयाद्गुरुमार्गेण बुद्धिमान् ॥ विद्वेषणेषु जुहयाद्वर्तुले कुंडमध्यके ॥ उच्चारनेषु जुहयात्पुद्गोणत्वे च
 कुंडके ॥ मारणे चाद्य कोणे तु ततः कर्मा नुसारतः ॥ ततश्च व्येण जुहयात्तद्व्योक्तमेव च ॥ वक्ष्ये हं स्थंडिले
 होमं षड्मसुकुमारक ॥ जुहयाच्छातिवश्येषु स्थंडिले चतुरस्रके ॥ ९ ॥ विद्वेषणे स्तंभने च जुहया
 दष्टकोणके ॥ मारणे उच्चारनेषु त्रयस्रकोणे षड्विधीयते ॥ १० ॥ प्रादेशे शत होमं च प्ररत्नी के स
 हस्रकम् ॥ हस्तं चायुत होमेषु द्विहस्तं लक्ष होमके ॥ ११ ॥ गुणहस्तं कोटि होमे कुंडानि मोन
 तं सुत ॥ स्थंडिल्यववरा मितं त्रिकोक्तं चलत्तणम् ॥ १२ ॥ अतिहास्तमात्रं च द्वारत्नी च द्विहस्त
 कंम् ॥ शतं सहस्रमयुतं लक्ष होमे खयं क्रमं ॥ १३ ॥ सर्वत्रैवोन्नतं पुत्रप्रादेशं स्थंडिलकम् ॥ लक्षणा
 निति शं संति षड्मसु मनीषिणः ॥ लक्षणां स्थंडिले कुंडेन सात्वा निष्फलं हुतम् ॥ शान्तौ वश्ये स्तंभने
 च विद्वेषोच्चारयोस्तथा ॥ मारणं नितिशं संति षड्मसु मनीषिणः ॥ नानारोगैकं त्रिमैश्च नानाचेष्ट
 कमेव च विभूषितप्रयोगेषु नीरसः शान्तिरेव च ॥ वश्यं जनानां सर्वेषां हृदयं समातं स्मृतम् स्तंभनं

रोधनं पुत्र सर्वकर्म सुनिश्चितं ॥ मित्रस्य कल होत्यति विद्वेषणमुदाहृतम् ॥ चलबुद्धिभ्रमेणोक्त
 मुच्चाटनमिदं भुवि ॥ पाणिना पाणिहरणं मारणं मारणं समुदाहृतम् ॥ प्रत्येकमेवाटप्रवक्ष्या
 मिहो मयोगं सुनिश्चितम् ॥ दुर्वाहो मन्त्रिमन्त्रक जुहुयादपुत्रत्रयम् ॥ रोगकृत्या गृहादिभ्यः
 सघणान्तिकं भवेत् ॥ मालती कुसुमे रात्र्युतैर्वाण्युतं तथा ॥ जुहुयान्निविकाले च वश्यं
 समोहनं भवेत् ॥ विष्ठीतक समिद्धिर्वाकांजवीजमेव च ॥ नेत्रायुतं हुनेत्युत्र स्तंभनं परमं
 मतम् ॥ निर्वार्कपत्रहोमेन निम्बतैलं सुनिश्चितं नेत्रायुतेन विद्वेषं भवेत्पाषाणयोपरि ॥ उ
 त्कृत्ककयोः ॥ पत्रं वाण्युतमखड्धीः ॥ जुहुयाद्भग्नकोरात्रौ भौम उच्चाटनं सुतम् ॥ २४ ॥ तिल
 तैलेन संसिक्तं शस्त्रमकुसुमं तथा ॥ लहमेकं हुने शत्रौ प्रेता ग्नौ प्रेतकान्तने ॥ २५ ॥ नग्नः प्रेत
 मुखे भौमे प्रेतकाष्ठे च बुद्धिमान् ॥ मृकंड सदृशस्यापि मारणं भवति ध्रुवम् ॥ २६ ॥ इति श्री
 षड्विधागमे संख्यायनतंत्रे षष्ठः पटलः ॥ ६ ॥ कोचभट्ट उवाच ॥ महापाप्मुपताकान्तनमः

पन्नागभूषण ॥ षड्विंशसूत्रो विद्यां वगलायाश्चमेवद ॥ १ ॥ **रश्मिः उवाच** ॥ मंत्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि पुरश्चर
 ण लक्ष्मण ॥ प्रयोगं चैव संहरं सागवच्छूणु पुत्रक ॥ तारं च वगलावीजं वगलापरमुद्धरेत् ॥ मुखो
 तिपरमुच्चार्य सर्वशब्दं ततो वरेत् ॥ ३ ॥ **दुष्टानां** यदमुच्चार्य वाचं मुखे परं वरेत् ॥ स्तंभयेति पदं
 चोक्तं जिह्वां कीलय उच्चरेत् ॥ बुद्धिशब्दं तथोच्चार्य विनाशय पदं वरेत् ॥ स्तब्धमायां तथोच्चार्य
 प्रणवं च ततो वरेत् ॥ वह्निजायां तथोच्चार्य एवं मंत्रं समुद्धरेत् ॥ षड्विंशसूत्रो मंत्रो मंत्रराज
 श्रयं भवेत् ॥ ६ ॥ **न्यासविद्यां** प्रवक्ष्यामि सर्वसिद्धिकरं परमं ॥ वगला मातृकां चाहोत तस्मात्ती
 षिवाभवम् ॥ श्रीमाया मातृकां चैव वगला पंचकं न्यसेत् ॥ लघुषोढं च विन्यस्य सर्वं वै वैष्ण
 यं क्रमः ॥ ८ ॥ **ध्यानं** यत्नात् प्रवक्ष्यामि ध्यानं सर्वार्थसिद्धिदम् ॥ आदौ मध्ये तथा चाने ध्यानं सर्वार्थ
 सिद्धिदम् ॥ ९ ॥ **चतुर्भुजां** त्रिनयनां कमलासनसंस्थितां विष्णुलंपानपात्रं च गणं जिह्वां च विभ्रूतो
 म् ॥ १० ॥ **विमोहो** कं कुंकठी च समपीनपयोधराम् ॥ पीताम्बराम्बुधूरं ध्यायेत्स्नात्स्नदेवताम् ॥ ११ ॥

८

नारदोऽकृषिरेवात्र ह्यनुष्टुपश्छंदरावच ॥ देवतावगलानामस्तंभनार्थं च कामना ॥ लंबीजं चैव ह्रीं शक्तं रं
 कौलकमुद्राहतम् ॥ शत्रूणां संभनार्थं जपेहं विधिपूर्वकम् ॥ सकल्यपूर्वकं मंत्रं कैलाचास्कं मेषानु
 पृथ्वीत्तरुमजपेर्नमंत्रं न्यासं ध्यातुं समन्वितम् ॥ तर्पयेत्तद्दृशं शं च होमे तु समिधं अवारिण ॥ जुहुया
 द्वित्वकुसुमं तद्दृशं सुविधिमान् ॥ ब्राह्मणान् भोजयेत्पुत्रं तद्दृशं घृतक्षुतम् ॥ तर्पणे तर्पयामि
 तिस्राहानं होममाचरेत् ॥ पूजां त्रैकालिकानित्याजपे तर्पणमेव च ॥ होमे ब्राह्मणभुक्तिश्च पुरश्च
 रणमुच्यते ॥ पुरश्चर्या विना मंत्रं न प्रसिध्यति भूतले ॥ रत्नं साधितं मंत्रेण षड्कोणयोगान्समाचरेत्
 १८ ॥ शान्तौ च जुहुयाच्छालिशकुमज्यसमन्वितम् ॥ गुणयुतं चामलकप्रमाणम् ॥ कौवभेदन ॥ १९
 वशीकरणं काण्ठीषु चित्त्वपत्रं घृतक्षुतम् ॥ गुणयुतं हुते ह्रीं मान् ॥ कुंडे पूर्वोक्तं प्रादरात् ॥ संभनेषु
 हुते ह्रीं मान् ॥ तालकं घृतसंयुतं ॥ वदरीफलमात्रं तु गुणयुतमनन्यधी ॥ २० ॥ विद्वेषणे च जुहुयात्
 त्रैविम्वार्कं संभवै ॥ रात्रौ वेदायुतं धीमान् ॥ सद्यो विद्वेषणं भवेत् ॥ राजीन् वरासंयुतं चारणयुतं

८

मनन्यधीः॥सद्यः उच्चाटनं भूयाद्बुक्कर्मद्ययोरपि॥तिलतैलेन संयुक्तं मयुतं होमं गुराण्युतं प्रेताग्नौ
प्रेतकाष्टे च जुहुयात्प्रेतकानने॥२४॥भौमवारे निशानग्नौ जुहुयात्प्रेत उन्मुखे॥सद्यो मरणे माप्नो-
ति मार्कंडेयः सद्यो मरणे माप्नोति॥२५॥इति श्रीषड्विंशतमोऽध्यायः समाप्तः॥१॥पठतः॥कौचभेदन उवाच
नमः कौलागमाचार्यवेदवेदांगशासन॥वाग्लामंत्रराजस्य प्रयोगं वद शंकरः॥१॥इत्युवाच॥ए-
जोऽन्वणमाश्रयमस्तु मंत्रेण पुत्रक॥गुस्तं कथ्यमानं जुहुयाद्युतं निशि॥नानारोगहरं चैव नाना
भूतनिकृत्तनम॥नानाकृतिमनाशं च भवेत्सत्यं नशंसयः॥३॥हरिश्चंद्रं देहे मे न प्रयुते न कुमारक
वशीकरणं समो हं भवेच्छंकरभाषितम्॥४॥नालकै नहुने शत्रो नेचायुतमनन्यधीः॥नानास्तोभन
मार्गेषु सत्यमेवं न शंसयः॥५॥स्वरस्पर्शमाश्रय जातिकर्म विरोधिताम्॥निर्वार्कपत्रमाश्रय प्रत्येकं
नामसंलिखित॥प्रेताग्नौ प्रेतकाष्टे न नग्ने च प्रेतदिङ्मुखे॥हुनेत्येतवने धीमान्॥प्रयुता द्रुषदेश
कर्मकम्॥६॥अभायस्य चित्ता रात्रौ शत्रुप्रतिकृतिं लिखेत्॥हृदये नाम संलिख्य मारयेत्तिललाट

के॥ रह्युगं लिखेदंघ्रौर्बोभस्मीकुरुद्वयं॥ एवं च विलिखेत्सम्यक् स्यष्टौ वर्णमादरात्॥ ता उपेक्ष्यामं
२ श्रीशतमष्टोत्तरं जपन्॥ तद्भस्मादाय वैधीमान् गोपयेन्नगराह्वद्वहि॥ ९०॥ पुनर्भौमनिशाकाले मंत्रयेन्
९ मूलमंत्रतः॥ अष्टोत्तरसहस्रं च शत्रुमूर्ध्नि विनिक्षिपेत्॥ ९१॥ स शत्रुसमरात्रेण म्रियते नात्र शंसयः॥ दंष्ट्र
रुदंरिपुधात्वाग्रस्य दंतेन मंत्रयेत्॥ निक्षिपेत्समरात्तं च सप्तधामंत्रितं त्रिधा॥ उच्चाटनं भवेच्छीघ्रं शिवस्त्व
च न यथा॥ मेतन्मस्मरवौ ग्राह्यं वगलामंत्रविधया॥ सहस्रं मंत्रयेद्भस्मौ न गोवैभौमवासरे॥ खाने पाने च दूते
स्मदा त्वयं शत्रुमंडले॥ वाक्याणि पादपायुनोऽशौचनेत्रमते तथा॥ स्तभनं च भवेच्छीघ्रं गृहस्पतिसमेपि
वा किंपुनर्मानिवाहीनां सुगमं क्रौंचभेदन॥ ९६॥ तु द्वययोजनैः पुत्रनकर्तव्यं कदाचन॥ प्रसजात्
कुरुते यस्तु देवताशायमाप्नुयात्॥ ग्रस्तं कृत्वा वैरिनाम विलेताऽपत्रको निशाकाले वार्कवारे निर्दहद्दी
पवहिना॥ कुवरे सद्यः॥ श्रीमान् मासमात्रेण पुत्रक॥ मंदबुद्धिर्देहिपि जायते भुवि नेष्ट्ययम्॥ चित्र
वस्त्रस्वौ ग्राह्यं तद्गारं खोपुनः॥ चिताकाष्ठं खौ कार्यौ कुर्यात्सु लिखनीम्॥ खौ रात्रौ च संलिख्यारिणे ८

नोमचतत्यं॥ वेष्टयेद्गलावीजंमूलमंत्रंतथोपरि॥ बह्विवीजेनसंवेष्ट्यवेष्टयेज्जीवनीममनुम्॥ (वेष्ट
 येद्गलावीजंमूलमंत्रंतथो)॥ तद्वस्त्रं गुलिकीकृत्यवेष्टयेत्प्रेतरज्जुना॥ २२॥ स्थापयेच्चकपालेषु
 जिशिभौमेनवार्चितो॥ प्रादेशगर्भंकृत्वातुशानेचबुद्धिमान्॥ रविगत्रौविनिहिष्यपूरयेद्भस्मना
 दरात्॥ तत्रनग्नौजयंकुप्यादयुतंमूलविधया॥ मंदाग्निर्मंदबुद्धिश्चनेत्रेचमंदकेः॥ पालौपादेचमंद
 त्वनिर्वीर्यौभवतिध्रुवम्॥ २५॥ एवंगोगसमायुक्तोमंडलद्रिपुनाशनम्॥ चंद्रप्रस्तारमंत्रेण
 द्रव्यतर्पणमाचरेत्॥ शतंसहस्रमयुतंप्रोक्तंलाघवगौरवात्॥ तत्तर्पणसमंकीत्वाप्रयोगः
 शान्तिमाप्नुयात्॥ मुमुक्षुभिर्नकरत्वरिपुपीडाकदाचनप्राणैः॥ कंठगतैः कार्योपश्चात्सं
 स्कारमाचरेत्॥ २८॥ इतिश्रीषड्विद्यागमेषाख्यायनतंत्रेमंत्रराजप्रयोगोनामाष्टमः॥ ८॥ पञ्च
 ८॥ कौंचक्षेदनउवाच॥ नमोस्तुमंत्रागमकीविशयश्रीनीलकंठायनमोनमस्ते॥ एतन्मनोमे
 चअखंडतेजः प्रयोगमूलंवदच्चदचूड॥ १॥ ईश्वर उवाच॥ मंत्रप्रयोगंयमशासनंकलौयंन

प्रयोगं यमिनां च दुर्लभम् ॥ यंत्रप्रयोगं यतयस्तु कुर्वते यज्ञादिगोविप्रयतिश्च हारो ॥ २ ॥ विंदुं त्रिकोणं
 १४ वृत्तं च षष्टिकोणं तथोपरि ॥ तस्योपरि लिखेत्पुत्रयद्कोणं वृत्तमाहारात् ॥ ३ ॥ तस्योपरि लिखेच्चैव भूपुरं स
 १० म्यगाहारात् ॥ विंदुं मध्ये लिखेद्दीजं वगलायाश्च पुत्रक ॥ ४ ॥ साध्यं तद्दीजगर्भस्थं कुर्यात्सम्यक् सुबुद्धि
 मान् ॥ तद्दीजंतु लिखेत्कोणात्रितयेषु त्रिधा पुरः ॥ प्रष्टपत्रेषु विलिखेद्वायवी वगलाद्वयाम् ॥ यद्कोरो
 युच संलिखेद्विद्यां षट्त्रिंशदहरीम् ॥ एवंच विलिखेत्पुत्रपंचाशद्वर्णमाहारात् ॥ भूपुरेषु च संलिख्य
 प्राणस्थायनं गमनुम् ॥ रजते स्वर्णपद्मा प्रादेशचतुरस्रकैः ॥ लेखन्या स्वर्णमय्या च लिखेद्गार्गववासरे च
 पूजायं त्रिमिदं पुत्रपूजनात् सर्वसिद्धिदम् ॥ तत्पूजनविधिं वक्ष्ये मुनिगुह्यं सुपावनम् ॥ मूलमंत्रेण सम्यक्
 उपचारैश्च षोडशैः ॥ शुद्धप्ररोषजं दुर्वा निर्मलाश्च सुकोमला ॥ संगृह्य ह्यात्मने सम्यक् ॥ मंत्रराजेन पु
 त्रकमंत्रांते च नमः पूर्वाभिः लेप्य द्वयमाहारात् ॥ एवं भूतसहस्रं च पूजयेच्च दिने दिने मंडलाध्यायश्रयाः
 सर्वमच्यन्ते कृत्रिमाह्वयः ॥ भूतप्रेतपिशाचाद्याः ॥ क्रूरा विचरन् वराः पूजयानाशमायानि शिवस्य वक्त्रे

१०

यथा ॥ प्रवर्षेत् पूर्ववत् प्रमुपचारैस्तुषोऽशौः ॥ गन्हे ॥ यादत्तकुसुमं फलं यंत्रं सुनिर्मलम् ॥ तेन राजा प्रक
 र्त्तव्या पूर्ववत् संज्ञे सुधीः ॥ सम्मोहनं च वश्यं च द्रव्यलाभो भवेत् भुवम् ॥ विभीतकोद्भवं पुष्पं मारुतेऽहो मवास
 सरे ॥ पूजयत् पूर्ववत् पूजनानां संभन कर्मणि ॥ निर्वाकं कुसुमं वायुपत्रं वायु कुमारक ॥ पूर्ववत् पूजयेन्मं
 त्रैः सद्यो विद्वेषणं भवेत् ॥ धत्तकुसुमे नैव पूजयेत् पूजयेत् सुधीः ॥ उच्चारणं भवेत् सत्यं नान्यथा शिवाय
 णं ॥ विषतिं दुःकपुष्पेण पूर्ववत् सम्यगर्चयेत् ॥ सद्यो नाशनमाप्नोति मृकंडसदृशे रिपुः ॥ समन्तकुसु
 मे नैव पूर्ववत् पूजयेन्नरः ॥ पुत्रवान् जायते लोके वैदश ॥ त्वार्थे कोविदः ॥ २५ ॥ पाटलाकुसुमे नैव पूर्ववत् पू
 जयेन्नरः ॥ सद्यो मंशो भवेद्दाम्नीलमेतत् सर्वसुतां सुतः ॥ पूर्ववत् पूजयेत् प्रशोककुसुमे च न ॥ ईशितां च
 लभेत् कन्यां सा तु पुत्रवती भवेत् ॥ तुलसीमंजरीं मिश्रं पूर्ववत् पूजयेन्नरः ॥ स्नानं भक्तिं च वैराग्यं लभेत् च
 परैरपि ॥ नद्यावर्तेन संपूज्य वा तरोगं व्यपोहति ॥ मल्लिकाकुसुमे नैव पूजयेद्द्वज्वरशान्तये ॥ कुसुमैश्च
 यकैरर्चयेत् तज्जरनिवारणम् ॥ अर्चयेत् प्राति कुसुमैर्महारोगो विनश्यति ॥ अन्यैश्च मल्लिकापुष्पैर्नि

ह्येपंलभेत ध्रुवम् ॥ केतकीकुसुमैर्वीर्यैश्च ॥ वानजामयतेनरः ॥ रावंचपूजयेद्येन न जयैर्न च मोहकैः ॥
 प्रयोगसिद्धिर्भवति वगलायाः प्रसादतः ॥ इति श्री यद्विद्याममेसां ख्यापनतंत्रेन चमः पटलः ॥
 कौचभेदन उवाच ॥ प्रष्टुमर्हन्महामूर्तेनमस्ते चंद्रशेखर ॥ वेदोपयोगमंत्रस्य लेपनक्रममादरात्
 इत्युवाच ॥ पूर्वोक्तयंत्रमालिख्य प्राणस्थापनपूर्वकं ॥ पर्वयेदुपचारे सा चंदनं च विलेपयेत् ॥ वारणपुतंजयेद्भि
 माननित्यपूजासमन्वितं ॥ राज्यसिद्धिर्भवेत् सत्यमघलेन कुमारक ॥ कस्तूरीलेपनं कुर्यात्सम्पगर्वितयंत्रकैः ॥
 नित्यं वारासहस्रं च न्यासध्यानसमन्वितं ॥ मंडलद्वययोगेन रोगकृत्या गृहादप्य ॥ ततश्चुराणां नाशमायं
 तितमः ॥ सूर्योदये यथा ॥ पूर्तीकार्द्वफलं नित्यं लेपयेद्यत्र मादरात् ॥ जपं कुर्यात्पूर्ववचमासं वा मंडलं तु वा ॥ व
 शीकराण्यसंश्लेषं हृदयसंग्रहमेव च ॥ भवत्येव न संदेहो नात्र कार्या विचारणा ॥ हरितालकं चैव प्रकं हीरेण म
 र्दितं ॥ त्रिकालं लेपयेन्नित्यं त्रिसहस्रं जपेत्सुधीः ॥ पक्षस्तंभनमाप्नोति कर्णाक्षेण वीक्ष्य श्लेष्म ॥ मंडलान् नम
 रणामरणां समोहनमेव च ॥ सर्षपास्त्रिकटुश्चैव दुग्धं वज्रार्कसंभवं ॥ खर्येन मर्दयेत्सम्पग्यं त्रलेपनमाचरेत् ॥

कृत्वाधोमंडलं चैव षट्सहस्रं जपेद्दिने ॥ विद्वेषणं भवेच्छ्रेष्ठं शिवस्य वचनं यथा ॥ धतूरं तिंडुकी वीजं तालकं
 न समन्वितं ॥ निम्बपत्रद्वेणौ वमर्दये स्त्रेपये त्रिधा ॥ रावं मासप्रयोगेण नगरग्राममेव च ॥ राणं च राज्यगोहं
 च शीघ्रमुच्चाटनं भवेत् ॥ प्रेतभस्म च प्रेतान्नं प्रेतांगारसममृसमं ॥ अर्कवज्रमप्यंहीरं खर्पेणौ वतु मर्दये ॥ वि
 कालं लेपनं कुर्यात्संतये दीपवर्तिना ॥ नित्यं चतुसहस्रं च मंत्रराजमिमं जपेत् ॥ पक्षान्मरणमाप्नोति ना
 न्नकार्या विचारणा ॥ अथवा निम्बतैलेन तद्वत्कृत्वा तु मारणं ॥ तिलतैलेन संयुक्तं मर्दयेद्भस्ममादरात् ॥ यं
 तस्य लेपनं कुर्यात्त्रिकालं मूलविधया ॥ तायपैर्दीर्घं शीखया पक्ष्मैकं कुमारक ॥ मारणं च भवेच्छ्रे
 णं त्रकार्या विचारणा ॥ वज्रं हीरं त्रिकालं तु पूर्ववत्स्त्रेपनेन च ॥ तायद्वारेण पीडा स्यात्तृषण्मासाद्विपुमा
 रणं ॥ पूर्ववत्स्त्रेपनं चैव जपः ॥ संतर्प्येणं तथा ॥ त्रिसत्याहेन मरणं वसुधैव कुटुम्बकम् ॥ धतूरद्वयं संयुक्तं
 मर्दयेत्सर्षपं तथा ॥ जयलेपनयोपुत्रगुल्मरोगी भवेद्रियुः ॥ निम्बपत्रद्वयं चैव विषं कंटकजंतथा ॥ वि
 षतिंदुकजं चैव त्रिविधं च समंसमं ॥ त्रिकालं लेपनं कृत्वा षट्सहस्रं जपेन्मनुम् ॥ पक्षाद्वा द्वादशं हेन

मरणं च न संशयः ॥ मर्दयेदरनालेन गुडचौकुसुमं तथा ॥ त्रिकालं लेपनं कुर्यात्त्रिकालं जपमाचरेत् ॥ कट
 पादं दहेच्चैव मंडलाच्छुभ्रमारणं ॥ गोमयोल्लेपनं कुर्यात्स्त्रिंशो भवेद्रिपुः ॥ गोमूत्रं चागमूत्रं च मिश्रितं पू
 र्वतथा ॥ पित्तरोगी भवेच्छत्रुरधो मेडलमात्रतः ॥ लेपनं छागारक्तेन श्रुतचित्तो भवेद्ध्रुवं ॥ मत्कुणस्य रक्तेन
 गुल्मादि जीयते रियोः ॥ इति श्रीसांख्यायनतंत्रेयंत्रलयेन प्रकारेण दशमः पटलः ॥ १० ॥ कौंचभेदन उवाच
 नमस्ते मुनि संसेव्य नमः पन्नगशूषणं ॥ तर्पणेन प्रयोगं च वद मे करुणं कर ॥ इष्ट उवाच ॥ पूजयेद्यं
 त्रराजं च उपचारैश्च षोडशैः ॥ तं यंत्रोपरि संतर्प्य ततर्पणविधिं शृणु ॥ गुडोदकैस्तर्पणं च कुर्यात्पंचायुतं
 तथा ॥ शान्तिं कृत्यं भवेच्छांघ्रनात्र कार्या विचारण ॥ इव्येण तप्यणं कुर्यात्पूर्वसंख्यं तु विद्धि मान ॥ वश्यं स
 मोहनं चैव भवेत्तर्पणयोगतः ॥ मोहनोद्व्यसं मिश्रजलेनैव तु तर्पणं ॥ नेत्रायुतप्रमाणेन जिह्वास्तंभनं
 च भवेद्ध्रुवं ॥ निम्बार्कपत्रद्वयैश्चुमिश्रितं कुपवारिण ॥ पंचायुतं तर्पणेन सद्यो विद्वेषणं भवेत् ॥ वज्रा
 र्कहीरसं मिश्रहीरं भस्तर्पणेन च ॥ उच्चाटनं भवेच्छत्रोर्युतत्रयमात्रतः ॥ प्रितभसु च प्रेतानुं प्रेतां गाश्च

पुत्रक॥ समंसमंगारश्चैव जलेनैव तु मिश्रितं॥ निशा युतं तर्पणे न पक्षादिपुविनाशनम्॥ ह्यारिपत्रजइवे
मिश्रितं मारणां तथा॥ कपूरमिश्रितं तोयैर्पंचाशच्छुभ्रुमाह्वयत्॥ नित्यं च तर्प्येद्दीमान्॥ मासमेकमतं हि
तः॥ पुराणज्वरमत्युग्रं पित्तरोगाश्च नश्यति॥ चंदनाभस्म तर्पणे न तापं कृत्रिमजं हरेत्॥ कस्तूरीमिश्रितै
स्तोयैरुज्ज्वलाभो भवेद्ध्रुवं॥ गोरीद्रव्य तर्पणे न द्रव्यलाभो भवेद्ध्रुवं॥ पश्चात्तर्पणमंत्रेषु संयुतं ऋषिसंश्र
यात्॥ कुबेरसुदृशः॥ श्रीमान् जायते नात्र संशयः॥ माध्वीद्रवेण संमिश्रं पूरितं शुद्धवारिणा॥ तत्वायुतं
तर्पणे नूतनीवान् जायते ध्रुवं॥ गोहीरुं तर्पणे नैवं रक्षितां सिद्धिमाप्नुयात्॥ तर्केण तर्पणं चैव पित्तरो
गं व्यपोहति॥ प्रारणालेन संतर्प्य जलदोषश्च शोभति॥ इरिद्रांभस्तर्पणे न स्त्रीणां माकर्मणां भवेत्॥ सं
मंतकुसुमेनैव वासितं जलतर्पणं॥ पुत्रवान् जायते मर्त्योऽयुते न च न संशयः॥ रंभाफलं च गोहीरं शर्क
रावसमंसमं॥ पलायकं च प्रत्येकं मिश्रितं जलतर्पणं॥ मंत्रसिद्धिर्ज्ञानसिद्धिर्भक्तिवैराग्यमेव च॥ ब्रह्म
ज्ञानं व्यपोहेत नान्यथा शिवभाषणं॥ षाण्णैः संमिश्रं च चित्तं जलतर्पणात्॥ मूकत्वं कुरुते पश्च

१३ द्विपुसंहननेकशः॥ जलेनमिश्रितं पुत्रशोणितं विड्वराहजं॥ वेदायुतं तर्पणेन उन्मादी जायते रियु॥ का
 कर्त्तेन संमिश्रितं तर्पणं शुद्धवारिण॥ जातिश्रद्धा भवेच्छुभजने निंदितो भवेत्॥ उलूकरक्तसंमिश्रवा
 रिणतर्पणं तथा॥ नेत्रायुतं भवेच्छुभनेत्रहीनो न संशयः॥ श्वरक्तेन च संमिश्रवारिणतर्पणं तथा॥
 श्वावत्प्रज्ज्वलेते श्मुम्रियते चायुततत्रये॥ मार्जाररक्तसंमिश्रतर्पणं वारिणतथा॥ हयरोगिभवेच्छु
 भुः॥ षड्पां संम्रियते रियुः॥ जपसंख्यायुतनोक्ता भवेत्पंचायुतं सुधीः॥ दिनसंख्यायुतनोक्ता पक्षरा
 वनसंशयः॥ इति श्री षड्ब्रह्मागमे सांख्यायनतंत्रे परितर्पणप्रयोगो नाम राकादशः पटलः॥ ११॥
 कौंचभेद उवाच॥ नमस्ते सर्वसर्वेश गर्विना सुरभेजतं॥ गायत्री वगन्नाख्या च वद मे करुणाकर
 ईश्वर उवाच॥ मंत्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि मंत्रमहात्म्यमेव च॥ पुरश्चरणयोगं च वक्ष्ये हंतवपुत्रक॥ ब्रह्मा
 स्त्राय पदं चोक्ता विद्महे च ततः परम्॥ स्तम्भनेति पदं चोक्ता वा एण्यत नंतरम्॥ धीमहीति पदं चो
 क्ता तन्नो शब्दं तथोद्धरेत्॥ वगन्नापदमुच्चार्य उचरेच्च प्रचोदयात्॥ गायत्री वगन्ना नाम्नी सर्वसिद्धि

पदाकलौ ॥ वृत्ताकृषिश्चंद्रोत्रगायत्रीसमुदाहृतं ॥ देवतावगलानाम्नीचिन्मयीशक्तिरूपिणी ॥ इंद्री
 जंशक्तिः ॥ हीं चैवकीलकंविप्रहेयकं ॥ धर्जं संपुरश्चर्यातदशांशचतयरां ॥ हवनंतदशाशोनतावद्वह्म
 राभोजनंमू ॥ न्यासध्यानादिकंसर्वंकुयातमंत्रमोक्षार्थीचकुमारक ॥ शांत्यर्थंप्रजयेत्युत्रतारवा
 राहपूर्वकं ॥ विद्वेषणार्थंप्रजयेत्तुङ्काराद्वयपूर्वकं ॥ उच्चारणेजपेत्युत्रशक्तिवाराहपूर्वकं ॥ वा
 राहंशक्तिवाराहस्तब्धमायापुरःसरं ॥ प्रजयेन्मंत्रमेतद्विमारणंभवतिध्रुवम् ॥ वाक्भवादिज
 पेन्मंत्रंविद्यासिद्धिर्भविष्यति ॥ बालादिप्रजयेन्मंत्रंलभेतकांहितकन्यकां ॥ वाराह्वीजमध्यस्थं
 गायत्रींलक्षकंजपेत् ॥ शूलाभोजायतेतस्यप्रतायासेनपुत्रक ॥ श्रीवीजादिंजपेत्युत्रगायत्रीं
 वगलाह्वयाम् ॥ कुबेरसदृशः श्रीमान्जायतेनात्रसंशयः ॥ तार्क्ष्यवीजादिकंमंत्रंप्रजपेद्वा
 नपूर्वकं ॥ नानाविद्याप्रयोगादिगर्भरोगादिनाशनं ॥ भैखंवीजमाधंचप्रजपेच्चकुमारक ॥ भूत
 प्रेतपिशाचाद्यास्तत्प्रयोगाश्चयोहते ॥ जपेदमृतवीजादिगायत्रींवगलाह्वयाम् ॥ तापञ्चरंम

हातापंशमयेत् कौचभेदन ॥ जपेच्च वायुर्वीजादिगायत्रीवगलाक्याम् ॥ राजाधाराजपुत्रोवा मण
 तंवशो भवेत् ॥ महामायादिगायत्रीं प्रजपेद्गगलाक्याम् ॥ हिप्रमुच्चाटनं शत्रोर्भवेत् शंकरभा
 धितं ॥ प्रग्निर्वीजादिगायत्रीं प्रजपेद्गगलाक्याम् ॥ महातापसमायुक्तः ॥ पराच्छत्रुर्मृतो भवेत्
 मायादिप्रजपेत् पुत्रगायत्रीवगलाक्याम् ॥ वस्त्रसिद्धिर्भवेत् हिप्रं शिवस्य वचनं यथा ॥ मंत्र
 जस्य गायत्री यदाद्यपवनं तथा ॥ गायत्रीचविनामंत्रं न सिद्धति न संशयः ॥ पुरश्चरकाले तु गा
 यत्रीं प्रजपेन्नरः ॥ मूलविद्यादशं शं च मंत्रसिद्धिर्भवेद्युवं ॥ गायत्रीचविना वत्सयो जपेन्मंत्रमा
 रत् ॥ कोटिकोटिजपेनैव तस्य सिद्धिर्न जायते ॥ जपसंख्या यत्र नोक्ता लहंतत्र कुमारक ॥ दि
 नसंख्या यत्र नोक्ता यस्मै कं न संशयः ॥ गायत्रीवगलानां श्रीवगलायाश्च जीवनम् ॥ मंत्रा
 दोचापि मंत्रांतजपज्ञानपुरःसरम् ॥ इति श्री यद्विद्यागमे सांख्यायनतंत्रे वगलाक्यास्तु वि
 द्यागायत्रीमंत्रोद्धारोद्देशः पटलः ॥ १२ ॥ कौचभेदन उवाच ॥ श्रीखंडः श्रीधराधारशाह

लांवरभूषणप्रधनावदमेपूजां वगत्नायाश्चशंकर॥ ईश्वर उवाच॥ विंदुमध्ये च संपूज्यास्वर्णे
 सिंहासनोपरि॥ चिन्मयी वगत्नादेवीं सर्वसिद्धिप्रदायिकां॥ चतुर्भुजां वा द्विभुजां गदां जिह्वां च
 विश्रुतीम्॥ पीतवर्णा मदाधूरा मर्चयन्मूलविद्यया॥ त्रिकोणं पूजयेत्॥ पुत्रवाणिगौरीरमा क्रमात्॥ तत
 द्वीजेन संपूज्य ततश्चाह न पूर्वकं॥ पंचास्त्रं पंचकोणेषु वक्ष्ये तत्पूजनं क्रमात्॥ पूर्वकोणेषु संपूज्यं प्रस्त्रं च वग
 त्नामुखीं॥ द्वितीयकोणं संपूज्य प्रस्त्रं राजंकुमारक॥ उल्कामुखीति विख्यातं तन्मंत्रेणैव पूजयेत्॥ त्रितीय
 कोणं संपूज्य प्रस्त्रं राजंकुमारक॥ नाम्ना ज्वाला मुखी चैव तन्मंत्रेणैव पूजयेत्॥ चतुर्थकोणं संपूज्य प्रस्त्रं
 राजंकुमारक॥ जातवेदमुखी नाम्ना तन्मंत्रेणैव पूजयेत्॥ पंचमेषु च कोणेषु प्रस्त्रं राजंकुमारक॥ जा रहस्र
 नुमुखी स्थाता त्रिषु लोकेषु दुर्लभा॥ पंचकोणे खेव मेव पंचास्त्रं सम्यगर्चयेत्॥ मूलमंत्रेण तेनैव पूजाये
 त्रंकुमारक॥ तस्योपरि समभ्यर्चयित्वा लाष्टकमादरात्॥ तद्वाहनं च तच्छक्तिं तदा युधपुरःसरम्॥ तस्यो
 परिसमभ्यर्चमात्रकाष्टकमेव च॥ तस्योपरि समभ्यर्चयित्वा लाष्टकमेव च॥ शालिग्रामशिलायां वा वन्दि

मंडलमध्यगि॥ कन्यायां वाथवापूत्रपूजयेत्तु वगलां विका॥ उत्तमायुवतीपूजा मध्यमा वन्दि मंडले॥ अ
 धमा च शिलापूजा कमरावंशिवो दिनः॥ नमो ते नैव संपूज्य पूजैवं च कुमारक॥ एवं च पूजयेत्सम्यक्॥ पु
 १५ पुश्चरणके विधौ॥ इयं च त्रिविधं प्रोक्तं पूजायाश्च विशेषतः॥ गौडीमाध्वी च येष्टी च गोडी चैवोत्तमतथा॥ अग्रा कुशु
 टमत्स्याश्च वगला प्रीतिकारकाः॥ त्रिकालं पूजयेद्देवीं त्रिकालं प्रजयेन्मनुम्॥ तस्य दर्शनमात्रेण पठितानां च
 वामिनां॥ तेषां प्रज्ञा विलोपः स्यात्ततमः सूर्योदये तथा॥ पूजेयं विहिता पुत्रवगला प्रीतिकारिका॥ तेजोभेदमनेकं
 च सर्वरात्रौ कुमारक॥ वन्हो यद्द्विद्विनश्यंति तद्द्वद्वागपचातुरी॥ वगलामंत्रसिद्धिस्थ हृदये च प्रविश्यति॥ प्रति
 वादी भवेत्स्तब्धो बृहस्पति समोपि वा॥ प्रज्ञाकर्षण शक्तिश्च वगला भूतसमेत॥ विद्यामाकर्षणार्थं च सद्यः सव
 नसंशयः॥ उल्लंघ्य वगलामंत्रमुपासन मनन्यधीः॥ यत्किंचित्कुरुते कर्म पथि वीजमिवांकुरैः॥ ब्रह्मचारी वारा
 प्रस्थो गृही चैव तथापतिः॥ वगलामंत्रसिद्धश्च सच पूज्यो महेश्वरः॥ वगलामंत्रसिद्धश्च सच पूज्यो महेश्वरः॥ वग
 लामंत्रसिद्धश्च यत्र तिष्ठति भूतले॥ पंचक्रौंशप्रमाणे च विद्यान्या नैव भाषते॥ न भासते चान्य विद्या न स्पृश

त्यन्यसंमुखा ॥ प्रयोगं चैव न भवेत्तत्र गलार्चोपरैः पुरा ॥ असतो सर्वविद्याश्च गलैकाचभूतले ॥ वगलाया वि
 नामं त्रं त्रिबुल्लोकेषु दुर्लभं ॥ सत्संप्रदायविधिना साधयेद्गलामुखीम् ॥ एवं च वगलामंत्रं मंत्रराजमिमं भुवि
 ॥ २५ ॥ इति श्रीषड्विधागमे सांख्यायनतंत्रे ईश्वरकौचभेदनसंवादे ब्रह्मास्त्रपूप्रकारेणामत्रयोदशः पटलः
 कौचभेदन उवाच ॥ चिद्ब्रह्मापविश्वेशचिदानंदस्वरूपगो ॥ वगलार्चविधिं चैव वद मे करुणकरः ॥ ईश्वर उवाच
 सृष्टिस्थित्यंतसंहारपूजाचतुर्विधाकलौ ॥ केवलासृष्टिपूजाचगर्भकौलागमः ॥ क्रमात् ॥ अर्चनं गौडदेशे
 तु स्थितिं मार्गकुमारक ॥ कामरूपस्य देशे तु संहारार्चनमेव च ॥ गुप्तकौलागमं नाम गौडदेशार्चनाविधिः ॥
 कामरूपागमं नाम संहारक्रमपूजनं ॥ गौडागमं चावलोक्य सांख्यायनमुनिस्तथा ॥ उक्तवानागमं चैव स्थि
 त्वार्चाष्टगुणपुत्रक ॥ सर्वांगसुदूरः श्यामं सर्वावयवशोभितं ॥ नवोद्यं पुष्पिणी चैव प्रार्थयेद्विप्रकन्यकां च
 स्नाय्म्यां चतुर्दश्यां पौर्णमास्यां कुमारक ॥ अथ चाभौमवारे च निशायां भृगुवासरे ॥ सुवासितेन तैलेन कुप्य
 र्भयं जर्न तथा भूमिकातल्यमानीय प्राप्तीर्ष्योदलुखिपिवा ॥ तस्योपरि समाप्तीर्ष्यं शमं तैर्जातिचंपकैः

कर्पूरं चैव कस्तुरीमिश्रितं चंदनं स्तथा ॥ सर्वांगलेपनं कुर्यात् श्रीसूक्तेन कुमारक ॥ पर्यं कोपरितत्कन्यां चंदने विलेपि
 तां ॥ ध्रुवाद्योरिततमंत्रेण कन्यां दक्षिणतो मुनिं ॥ उन्मुखी शयनं कुर्यात् श्रीसूक्तेन कुमारः ॥ पादौ प्रसार्य तत्तस्यागु
 स्तेनार्चनमाचरेत् ॥ न्यस्तषां गच्छाद्वा दौर्वागलापंचकेन्यसेत् ॥ कन्यां चैव न्यसेद्देवं तत्तदंगानि संस्मरेत् ॥ धनं ज
 यपुरं चैव मार्जयेत् मूलविद्यया ॥ गंधद्वारेति मंत्रेण कुर्यात् कस्तूरिलेपनं ॥ मूलमंत्रेण न सम्यक् पुष्पमालां सम
 र्पयेत् ॥ निवेदयेद्ब्रह्मशुद्धितत्रैव जपमाचरेत् ॥ शतं वाथ सहस्रं वा मंत्रं राजमिमं सुत ॥ पुरश्चरणमध्ये तु प्रति
 भार्गववासरे ॥ अथवा पौर्णमास्यां च सौभाग्यार्चनमाचरेत् ॥ प्रयोसिद्धिदं पुंसां मंत्रसिद्धिकरं परं ॥ तस्याः पूजां
 विना पुत्रप्रयोगो न भवेत् कलौ ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन प्रयोगादिश्च भूतले ॥ सौभाग्यार्चो विना पुत्रनभवेत् जयकोदि
 मिः ॥ अभिमानाष्टकं त्यक्त्वा चैव वरात्रयं ॥ त्यक्त्वा पंचवेद्विया शक्तिं सौभाग्यार्चनमाचरेत् ॥ सुखदुःखौ
 समौ कृत्वा लाभालाभौ जयाजयौ ॥ शीतोष्णसमतां कृत्वा सौभाग्यार्चनमाचरेत् ॥ षोडशत्रयं च नृणां त्रायः
 करोत्यर्चनं भुवि ॥ पतिनः संभवेत्युंसां रौर्व नरकं व्रजेत् ॥ वाद्याभ्यंतरयो पुत्रज्ञानाज्ञानवियोगिना

सौभाग्यार्चनकर्तव्या देवता शायमाप्नुयात् ॥ संकल्पं च विकल्पं च त्यक्त्वा ॥ विद्यां च मानवं ॥ कुर्यात्सौभाग्य
 पूजां च नो चेत्तत्र षो भवेत्तरः ॥ जिनं द्रिय सुखापेक्षी कुर्यात्सौभाग्यपूजनं ॥ सुखयक्षेण वै पश्चात् देव
 ता शायमाप्नुयात् ॥ स्वस्थाने च विध्वं च न श्लात्वा कौंच भेदनयः ॥ कसेत्यर्चनं विप्रसविप्रः पतितो भवेत्
 करोति चित्तसंहो भं कृत्वा कन्या कुमारकाश्चांतचितो भवेत्सोपि वाचस्पतिसमोपि वा ॥ नो त्याक्ष्ये द्वेदनां
 च स्वमानसशरीरयोः ॥ वेदनां ये जयेद्यस्तु स नरः पतितो भवेत् ॥ स्वपत्नीं भ्रातृपत्नीं वा गुरुभार्यामथापि वा
 अर्चयेद्यो वनोयेत्तं सांख्यायनसमर्पितो म ॥ दीक्षालयस्थं राजकीं कुलालगृहकन्यकां ॥ पुलिंदकान्यकां चै
 व मृकण्डमतमादरात् ॥ अर्चयेत्सृष्टिपत्नीं च पूर्वोक्तलहरौ युतां ॥ अर्चनं विधि मार्गेण पूजादुर्वोससो
 मता ॥ सर्वलहरासंयुक्तां पुष्पैरणीं मर्चयेन्नरः ॥ मतंगमुनिनोक्तं हि सद्यसिद्धिकरं भुवी ॥ सिद्धि मार्गं मि
 दं पुत्रनास्ति सिद्धिगुरो विना ॥ तस्मात्सर्वप्रयत्नेन अर्चयेद्गुरुमादरात् ॥ इति श्री षड्विद्यागमे सांख्यायन
 तंत्रे ईश्वर कौंच भेदन संवादे सौभाग्यार्चन विवरणी नाम चतुर्दशः पटलः ॥ १५ ॥ कौंच भेदन उवाच ॥ राजरा

जसखश्रीमन्मृताधर्मापनेकधा ॥ पंचास्त्रविद्यावदमेस्तंभनाख्यसुपावनं ॥ ईश उवाच ॥ आधातु
 वडवानाम्नीस्तंभनकारिणी ॥ उल्कामुखीद्वितीयाचस्तंभनाख्यजगत्रये ॥ ज्वालामुखीतृतीयाचस्तंभ
 नं ऋषिदेवतैः ॥ जातवेदमुखीचैवचतुर्थीसंकुमारक ॥ वह्निविसुमहेशाख्यस्तंभनं नात्र संशयः ॥ वह
 द्रातुंच मुख्यास्त्रपंचमंचकुमारक ॥ यदपंचकोटिचामुंडाकालीकोटिशतसुसः ॥ सपादकोटिस्त्रिपुरा
 स्तंभनाख्यं पंचमम् ॥ पंचास्त्रध्यानमतुलंतत्त्वयोगविधितथा ॥ कथ्येतस्योपसंहारं शातवत्पृष्ठापु
 त्रक ॥ तारंच विलिखेत्पूर्वस्तब्धमायाततः परं ॥ वाराहीं शक्तिवाराहीं वगलामुखिवचोच्चरेत् ॥ ह्रीं ह्रीं हूं चत
 थोच्चार्य सर्वदुष्टप्रदं लिखेत् ॥ नकारंदीर्घसंयुक्तं विंदुना श्रूयितांतथा ॥ ह्रीं ह्रीं रुस्ततश्चोक्ता वाचं मुखप
 दं वदेत् ॥ स्तंभे द्वितीये वोक्ता रुः ह्रीं ह्रीं तथोच्चरेत् ॥ जिह्वां कीलय उच्चार्य हूं ह्रीं चैव ततः परं ॥ बुद्धिं विनाश
 योच्चार्य शक्तिवाराहमुच्चरेत् ॥ वाराहं वगलावीजं तारं वर्मास्त्रसंयुतं ॥ रणस्तंभनवारांच दुर्लभं भुवि पुत्र
 क ॥ पंचाशदुत्तरं पंचवीजवदं सुपावनं ॥ ऋषिरेवात्र मंत्रस्य वशिष्ठं चंदरावच ॥ पुत्त्याख्यदेवतायुत्रराण

स्तंभनकारिणी॥ न्यासविद्याप्रकर्तव्यापूर्वाक्तामंत्रराजवत्॥ ध्यानंयत्नात्प्रवक्ष्यामिवडवामुखिदैवतैः
 पीताम्बरधरां देवीं द्विसहस्रभुजां न्वितां॥ सार्द्धजिह्वांगदां चापंधारयंतीं शिखां भजे॥ एवं ध्यात्वा जपेन्मं
 त्रमर्कलहं सुबुद्धिमान्॥ तालं केन हनेन्न हं ब्राह्मणान् भोजयेत्ततः॥ गजाश्च भट्टसामंतकोटिकोरि
 वलंतथा॥ निर्वीर्यो जायते सद्यो मृतं शेषं पलायते॥ प्रयोगान्ते चैव सम्यक् मंत्रसस्वरमाचरेत्॥ मंत्रो
 द्वारं प्रवक्ष्यामि शरजन्म समासतः॥ नारं चलध्वमायां शक्तिवाराहमेव च॥ वगलामुखिपदंचोत्कास
 र्वशब्दंतथोचरेत्॥ दुष्टानां पदमुच्चार्य पूर्ववीजत्रयं वदेत्॥ वन्निभार्यो समायुक्ते मुक्ता मुखारयं म
 नुः॥ पंचाशद्द्वैवाष्टवीजं वद्धं सुपावनं॥ ऋषिश्च पदवाराहश्चंद्रेनुषु पृतयैव च॥ उल्का मुखी देवता
 च जगत्स्तंभनकारिणी वीजं च वगला वीजं शक्तिस्वाहा समन्वितम्॥ कीलकं शक्तिवाराहो न्यासं पूर्ववद
 चरेत्॥ ध्यानं यत्प्रवक्ष्यामि मंत्रभेदे कुमारक॥ प्रलयानलसंकाशां वीरावेशेन संस्मृतां॥ वाराही म
 परां देवीं स्तंभनार्थं भजाम्यहं॥ एवं ध्यात्वा जपेन्मंत्रं मनुलहं कुमारक॥ मंत्रसिद्धिर्न वै तस्य त्रिलोके

१८ कीर्तिमानभवेत्तस्यास्याजगत्सर्वस्थावरं जंगमात्मकं ॥ कुमारकप्रवर्तते सर्वश्चर्यकरं भुवि ॥ जीवश्च
 तु विधश्चैव एतन्मत्रस्य जायतः ॥ इष्ट्या वर्तते सर्वसर्वमाश्चर्यमादात् ॥ नदी नदाश्च निरयाः ॥ नाना
 पाथः समाकुलाः ॥ किं तस्य जीवयुक्ताश्च संपत्तात्मा जितेन्द्रियः ॥ योजयेन्मंत्रमेतद्धि कौंच भेदनको वि
 दः ॥ इति श्रीषड्विद्यागमे स्यायनतंत्रे वडवा मुखी उल्का मुखी मंत्रोद्धारपंचदशः परलः ॥ १५ ॥ कौंच
 भेदन उवाच ॥ नमस्ते गिरिजानाथ मंत्रविद्यामय प्रभो ॥ प्रधुना प्रस्त्रविद्यां च वद मे करुणकर ॥ इष्ट
 उवाच ॥ तारं च स्तंभमायां च प्रसादं च ततः परं ॥ पुनर्लिखेत्स्तब्धमायां प्रष्टव्यं च ततः परं ॥ वृगला मु
 खी पदं चोक्ता सर्वदुष्टपदं वदेत् ॥ नकारं दीर्घसंयुक्तं विंदुना भूषितं तथा ॥ वीजं पंचकमुच्चार्य वाचं
 मुखयदं वदेत् ॥ स्तंभयद्वयमुच्चार्य पंचवीजं पुनर्वदेत् ॥ जिह्वां कीलय उच्चार्य पंचवीजं ततो वदे
 त् ॥ बुद्धिनाशय पुगं च पंचवीजं ततो वदेत् ॥ जातवेदमुखी मंत्रं जगदाश्चर्यकारकं ॥ प्रकं पंचकव
 र्णतवद्भ्यो यं पंचनायकः ॥ कषिकालागिरुद्राश्च यं किं शुद्ध उदाहृतं ॥ जातवेदमुखी देवी देवता समु

दाहता ॥ उर्वीजं ह्रीं च शक्तिश्च हौं कीलकमुदाहृतं ॥ पूर्ववत्मासविधां च ध्यानं वक्ष्यामि पुत्रक ॥ जातवेदसु
 स्त्रीदेवीं देवताप्रारण्यपिणीं ॥ भजे हं स्तंभनार्थं च चिन्मयी विश्वरूपिणीं ॥ एवं ध्यात्वा जयेन्मंत्रं त्रिशूलस्त
 सुपावनं ॥ चर्मदृक्दर्शनो श्रुत्वा चित्ति तार्थं भवेद्भुवं ॥ गंधर्वारसश्चैव गरुडोरगयन्नागाः ॥ वैतालडाकिरी
 प्रेतशक्तिनी ब्रह्मराक्षसः ॥ कृषिदेवगणश्चैव सिद्धकन्याश्च पुत्रक ॥ स्तंभितासुर्मनोरस्मात् ॥ सत्यं शंक
 रभाषितं ॥ तारं च स्तंभमायां च वह्निर्वीजस्य पंचकं ॥ प्रस्फुरद्वितयं चैव वीजचैव त्रयोदशः ॥ वगलामुखी
 पंचोक्ता चैव वीजं त्रयोदशः ॥ सर्वसद्गुणोच्चार्य दुष्टानां यद्दुश्चरेत् ॥ वीजं त्रयोदशं चोक्त्वा च मुखयद्वंदे
 त् ॥ स्तंभयद्वितयं चोक्त्वा पुनर्वीजं त्रयोदशः ॥ वह्निजाया समापुक्तं मंत्रं ज्वाला मुखीयकं ॥ शतोत्तरं भवेद्विंशत्
 वीजवद्दोमनुस्त्वयं ॥ प्रत्तिश्च कृषिरेवात्र गायत्री च्छंदरावच ॥ ज्वामी देवता च स्तंभनाय त्रिमूर्तिभिः ॥ ध्यानं
 युक्ता त्ववक्ष्यामि न्यासं पूर्ववदाचरेत् ॥ ध्यानं विना भवेत्मुक्तौ सिद्धमंत्रोऽपि पुत्रक ॥ ज्वलत्युज समापुक्तां का
 लान्त समप्रभां ॥ चिन्मयीं स्तंभना देवीं भजे हं विधिपूर्वकं ॥ एवं ध्यात्वा जयेन्मंत्रं मर्कलकं सुबुद्धिमान्

तर्प्यं च गवां हीरैस्तालकेन हुनेत्सुत ॥ सहस्रद्वितयं चैव ब्राह्मणान् भोजयेत्सुत ॥ त्रिमुनींस्तंभयेत्तन्त्रीपं
 चतत्त्वानपि हरात् ॥ प्राश्न्यर्षं महामंत्रं नराणां दुर्लभं भुवि ॥ इदं निमंत्रं राजं च वृहन्मुखिद्वयं ॥ माया
 स्तंभनवाणां च प्राश्न्यर्षं च कलौ युगे ॥ तारं ह्रीं ह्रीं तथोच्चार्य हूं हूं ह्रीं च ततः परं हूं ॥ इत्युच्चेत् पुत्र ॥ ह्रीं ह्रीं हूं च
 ततः परं हूं ह्रीं हूं च ततश्चोक्ता वगला मुखि पदं वदेत् ॥ प्राधवी जं मनोः संख्या उद्धरेत् पुनरादरात् ॥ सर्वश
 ब्दं तथोच्चार्य दुष्टानां पदमुच्चरेत् ॥ वाचं मुखपदं चोक्ता स्तंभयद्वयमुच्चरेत् ॥ प्राधवी जं मनोः सं
 ख्या उद्धरेत् पुनरादरात् ॥ जिह्वां कीलय उच्चार्य पूर्ववद् बीजमुद्धरेत् ॥ बुद्धिं नाशाय उच्चार्य पूर्ववद् बीजमु
 द्धरेत् ॥ वह्निं जाया समायुक्तं वृहद् बीजमुद्धरेत् ॥ एकोनशतवर्णं पं वृहद् बीजमुद्धरेत् ॥ स्मृतः ॥ सार्वत्र
 ष्वकृषिश्चात्र गायत्रीं चंदरावच ॥ देवतास्तंभनार्थं वृहद् बीजमुद्धरेत् ॥ वीजं च वगला वीजं शक्तिर्मा
 या कुमारक ॥ कौलकं प्रणवं चात्र विनै योगश्च स्तंभनं ॥ पूर्ववन्मया सविद्यां च मंत्रं राजवदचरेत् ॥
 ध्यानं यत्नात्प्रवक्ष्यामि मंत्रं भेदतः पुत्रक ॥ कालानलनिभां देवीं ज्वलन्त्युज्जिरो रुहं ॥ केटिभानुस

माभासंवेरिजिह्वा समन्विता ॥ स्तंभनास्य मन्त्री देवीं दृढपीनपयोधरां ॥ तर्प्य येन दशं शं च गुजे
दक समन्वितम् ॥ तालकेन हुनेत्सम्यक दशं शं स्फुटताग्निना ॥ ब्राह्मणाभोजयेत्यश्वात्तदशं
शंकुमारक ॥ ३५ ॥ मंत्रात्तेव कर्तव्यं सौभाग्यार्चनमेव च ॥ सौभाग्यार्चा विना पुत्रमं वसिद्धिर्न जा
यते ॥ पंचास्त्रमंत्रमेतद्विदिविदेवेषु दुर्लभं ॥ गोपयेत्सर्वं पुत्रगुप्तावीर्यवती भवेत् ॥ न कर्तव्यं
प्रयोद्दिग्वापदर्थं कदाचन यः ॥ करोति प्रयोगाद्देवता शायमानुयात ॥ ३८ ॥ इति श्रीषड्विंशतितमो
साहस्रायनतंत्रे पंचास्त्रविधौ द्वौ षोडशः पटलः ॥ १६ ॥ कौचमेव न उवाच ॥ चंद्रचूडनमस्तेस्तु
इति पतिसंस्तुतः ॥ शताहरीमहामंत्रवगलायाश्च मेव ॥ ईश्वर उवाच ॥ मंत्रोद्धारं प्रवक्ष्यामि पुर
रश्चर्या विधितथा ॥ प्रयोगं चोपसंहारं वहेहंतव पुत्र ॥ सत्यमायां च वाची जं मायां मनमथमेव च
श्रीवीजं शक्तिवाराहं वगलामुखि चोच्चरेत् ॥ स्फुरद्वयं तथा चोक्तं सर्वशब्दं तथोच्चरेत् ॥ दुष्टानां
पदमुच्चार्य वाचं मुखपदं वरेत् ॥ स्तंभयद्वयमुच्चार्य प्रस्फुरद्वयमेव च ॥ विकटं गिपदं चोक्ता

२० धोरूपेपदद्वयं ॥ जिह्वाकीलय उच्चार्य महच्छब्दं तथोच्चरेत् ॥ पश्चाद्भूमकरीं चैव बुद्धिना शय उच्च
 २० रेत् ॥ विरिण्यपि पदं चोक्ता शत्रुप्रक्षामथोच्चरेत् ॥ प्रक्षानाशय उच्चार्य उन्मदं कुरु युगमकं ॥ मनोप
 हरिणीं चोक्ता स्तंभमायां समुच्चरेत् ॥ शक्तिवादाह्वी जंचरमावी जंततः परं ॥ कामरा जंच हस्तेखां
 वागमवंतदनंतरं ॥ स्तंभमायां तथोच्चार्य वह्निजाया समन्वितं ॥ शताहरी महामंत्रं वगलायाश्च पा
 वनम् ॥ ब्रह्मा कषिश्चर्षं दोत्र गायत्री समुदाहृतं ॥ देवता वगलानाम्नी जगत्स्तंभनकारिणी हीं वीं
 शक्ति माये च कीलकं वागमवंतथा ॥ पूर्वोक्तं न्यासविद्यां च वगलापंचरादिकं न्यसेदुक्तक्रमेणैव
 जपाद्यंत कुमारक ॥ पीतांबरधरा सौम्या पीतभूषणाभूषितां ॥ स्वर्णसिंहासनस्थां च मूले कल्पतरे
 स्तथा वैरि जिह्वां श्चेदनाथं पुरिकां विष्मतीं शिवां ॥ पानपात्रां गदापाशं धारयंतीं भजाम्यहं ॥ एवं ध्या
 त्वा जपेन्मंत्रं वेदं संहृषासनः ॥ तर्पयेद्नुमि श्रेणवारिणा वायुपुत्रकं ॥ जातीफलं च संमिश्रं
 जलेन च कुमारक ॥ वेदामृतं च संतर्प्य ग्रंथितेन जलेन च ॥ त्रिमध्वकं पायसेन प्रथवा पायसा

ज्ययो ॥ वरुणावाहुनेत्युत्रयर्ष्यायकलदायकं ॥ सर्वयेनहुनेत्युत्रसहस्रं तत्त्वसंख्यया ॥ नावादेहजरो
गांश्चक्रविमग्रहसंभवान् ॥ चेटकांश्चप्रयोगांश्चशाल्यदारुसमुद्भवान् ॥ सद्योचिनाशयनृत्येवमंत्र
योगाः ॥ सुसाधितो शाल्यशकुद्यते ॥ नोक्तस्यमनकुसुमेनच ॥ षट्सहस्रंहुनेत्युत्रस्थितिलेवाथकुंड
ले ॥ वशीकरंचसम्मोहंकीर्तिप्रज्ञानभेधुवम् ॥ कुंडचयोभागाकरे रचिताग्नौहुनेनिशिस्तंभनंच
भवेत्सत्यं नात्रकार्यविचारण ॥ पिचुमंदर्कयोश्चैवसमिद्धांसद्यतंनरः ॥ प्रत्येकंचत्रिसहस्रं
देशसमिधाक्रमात् ॥ मंत्रं सर्वं समुच्चार्य समिधोद्वयमेवच ॥ हुनेद्वानसमायुक्तं सद्योविद्वेषांभ
वेत् ॥ विभीतकसमिद्धिश्चत्रिसहस्रंकुमारक ॥ षड्कोणकुंडजुहुयान्निशायांकलपहके ॥ स्था
वरागिर्यश्चैवनदीनदशमाकुला ॥ तिषामुच्चारणंकुर्याद्विप्रोद्यस्यप्रभावतः ॥ निवर्ततेनेनसंयुक्तं
शाल्मलीकुसुमंतथा ॥ जुहुयादपुतंश्रीमान्मरभवतिध्रुवं ॥ इतिश्रीद्वारसप्तदशः पटलः ॥ १७
कोंचभेदनउवाच ॥ सत्यज्ञानमायाज्ञेयनित्यानित्यस्वरूपक ॥ चंद्रचूडनमस्तोऽस्तुप्रयोगंव

दमे प्रभो ॥ ५ ॥ **श्वर उवाच ॥** षट्सहस्रं तथा पुत्रहोमं कुर्यादतंद्रितः ॥ सद्यस्तापज्वरं हंति वागा-
 लायाः ॥ प्रभावतः कुरो न जुहुयात्पुत्रशीतज्वरं परं ॥ हुनेता वच्च गांधर्व्याज्वरं चातुर्थकं हरेत् ॥
 त्रिमध्वाक्तं स्वेतदूर्वाखड्गहस्तो हुनेत् क्रमात् ॥ नानाविधज्वरं हंति नात्र कार्या विचारणा ॥ दधिमि-
 श्रां गुडीचीचचतुरंगुलसंमितां ॥ जुघात्वङ्गहस्तसु सद्यो मेहनिवारणां ॥ सर्वपानं न वरोपेतात्पू-
 र्ववज्जुह्यान्नरः ॥ नाशयेदुल्मरोगं च वैषध्या न विना र्भक ॥ षट्सहस्रं हुनेत्पुत्रशर्कराज्यसम-
 न्वितम् ॥ पितोद्वानने कांस्तुरोगान्नाशयते ध्रुवं ॥ शालिशकुघृतोपेनं वसीकरा मवाप्नुयात् ॥
 लाजे हुनेत् षट्सहस्रं नभेद्वांष्ठितकन्यकां ॥ हरिद्रासंऽमनघं हुनेता वत्सु बुद्धिमान् ॥ गर्भस्तंभो भवे-
 न्नार्या सापिर्वध्या भवेत्क्रुवं ॥ केतकीद्वलहोमेन गणिका वशमाप्नुयात् ॥ हुनेत्पद्मदन्तेनैवने-
 त्ररोगो विनश्यति ॥ मल्लिकाकुसुमेनैव शत्रुश्चातमतिर्भवेत् ॥ जातीफलनेन जुहुयादुन्मतो-
 जायते रिपुः ॥ षट्सहस्रं देवपुष्पं हुनेद्दत्तसमन्वितम् ॥ उद्वैगैव चाचल्यादुच्चाटनमसीरिषुः

अविवेकी हृद्रुद्धि विराम त्रीमं दधीस्तथा ॥ हरान्नशनमाप्नोति तमः सूर्योदये यथा ॥ भासंकुक्कु
 रंशंभूतं त्रिमधुफलमेव च ॥ आयुतं जुहुयाद्भौसद्यौ धनयतिर्भवेत् ॥ त्रिमध्वाकं छागमासे त्रिसह
 स्रहुनेत्सुतः ॥ शूलाभश्च भवेच्छीघ्रं गामधिपतिरेव च ॥ गौडीद्वयेण जुहुयात्सहस्रं वारा संख्यया ॥ व
 हुमुत्रादि रोगांश्च नाशयेत्तु न संशयः ॥ माध्वीद्वयेण जुहुयात्सहस्रं कमेण च ॥ ज्वराति सार रोगां
 श्च सद्यो नाशनमाप्नुयात् ॥ यनेन चान्नवान्श्रुत्वा अन्नं दोषयरो भवेत् ॥ धृतेन कांतिमान्श्रुत्वा ना
 रोगां मनस्यो भवेत् ॥ ह्रीरेण श्मनाशश्च दुग्धताप विनाशनम् ॥ पंचगव्येन जुहुत्वा पूर्ववत्तापशान्तेये
 वद्धकोष्ठास्य रोगी च स्वभावेनैव जायते ॥ हरीतकीद्वयहोरावृणो रोगी भवेद्विपुः ॥ वज्रह्रीरेण संनि
 मिश्रमारनात्नेन पुत्रक ॥ जुहुयात्सहस्रं च वगलाध्यानपूर्वकं ॥ नाडीवृणायरो भूत्वा घणमासान्
 म्रियते रिपुः ॥ अर्कह्रीरेमारनात्नं पूर्ववज्जुहुन्नरः ॥ भगंडरवृणी श्रुत्वा घणमासां म्रियते रिपुः ॥ गरुडं च
 लतैलं च स्यारनालयुतं हुनेत् ॥ गुमेवानगरे वाथ वगलाध्यानपूर्वकं ॥ स्फोटकवृणसंयुक्ते दशयो

जनमात्रतः॥ म्रियते न च संदेहः शिवस्य वचनं यथा॥ तिलतैलेन संयुक्तं मारुतात्तनमेव च॥ जुहुयात्
 र्ववत्पुत्रमंडलाच्छुचुमारणं॥ कर्पूरमिश्रीतं चैव तिलतैलं हुनेत्सुधी॥ मरणा मंडलाच्छुचोर्नोत्रकार्यं
 विचारणं॥ इति श्री षड्विधागमे सांख्यायनतंत्रे कौंचभेदनसंवादे प्रष्टादशः पटलः॥ १८॥ कौंचभेदन
 उवाच॥ नमस्ते योगि संसेव्य महाकारुणिकोत्तम॥ प्रयोगान्ब्रूय देवेश शतवर्णात्मकान् मनोः॥ १॥ ईश्वर
 उवाच॥ प्रेतां गारमपीकृ - प्रेतवस्त्रेण बुद्धिमान्॥ शतं च लेखनी कृत्वा वैरिनाम च संलिखेत्॥ एका
 ह्नीं च बालां वैष्टयेत्सम्यगादरात्॥ शताहरेण संज्ञेण ईशानादि च वैष्टयेत्॥ तद्वस्त्रगुणिकां
 कृत्वा वैष्टयेत्प्रेतरज्जुना॥ भोगरात्रौ समागत्य स्थापयेत्बृहकोटरे॥ बृहमूले जपेन्मंत्रमयुतं ध्या
 तपूर्वकं पुत्रदारादिसंयुक्तः॥ पक्षाच्छुर्मृतो भवेत्॥ भूर्जपत्रे लिखेन्नाम वगता वीजमध्यगम्॥ प्रा
 णप्रतिष्ठां कृत्वा च निर्देहदीपवह्निना॥ जपेत्तत्र सहस्रैकं शताहरमनु तथा॥ जिह्वस्तंभो भवेत्साक्षा
 द्धैः भाषयते स्वयं॥ प्रेतभारोऽलिखेन्नाम प्रेतांगारेण साधकः॥ प्राणप्रतिष्ठां कृत्वा च रविरात्रौ सुबुद्धि

मातुः॥ प्रेताग्नौ प्रेतकाष्ठे च निर्दहेत् प्रेतकानने न गतः॥ श्मशानमध्ये तु जपेद्दक्षिणं दिशुः स्वः॥ सहस्रं वा
 न पूर्वतु प्रातर्यामे समापयेत्॥ एवं कृत्वा तु सत्याहं ज्वरस्थो जायते रिपुः॥ मासान्मृत्युवशे श्रुत्वा विनश्यति
 न संशयः॥ शतमष्टोत्तरं वाथ सहस्रं वा कुमारकः॥ मंत्रितं जलपानेन तत्तत्क्षरणं सुखमाप्नुयात्॥ चित्तिभ
 र्मचित्तांगारं प्रेतान्मंत्रकुमारकः॥ मोहिनीयत्र जज्ञा वै मर्दयेत् सूक्ष्मतो ह्यथ॥ समं समं रिपुच्छिष्टं स्वल्प
 तः पुनः॥ चतुरंगुलं प्रति कृत्तिं कुर्यात्सर्वांगसंयुतां॥ हृदये नाम संलिख्य तत्कार्त्तिकं कर्म संलिखेत्॥ सर्वांग
 चाग्निवीजं च लिखेद्द्विंदुसमन्वितम्॥ निर्दहेत् प्रेतवन्तौ प्रेतकाष्ठेन पुत्रकः॥ जपेत्त्रायुतं मंत्रं रिपुर्गच्छे
 द्यमालयं॥ वज्रार्कहीरसंयुतां मर्दयेत् स्वेतसर्पपान्॥ चतुरंगलां प्रति कृत्तिं कृत्वा पूर्ववद्वाचरेत्॥ स्था
 पयेच्छल्यधो भागो यमकंठकयोगतः॥ तस्योपरि दिवारात्रौ च हिंसं स्थाप्य बुद्धिमान्॥ प्रयुतं प्रजपेत्तं
 त्रमेकाक्षरमजं दितः॥ मसुरिका ज्वराच्छत्रुः पक्षाद्यमवशो भवेत्॥ प्रकंपयेत् लिखेन्नामग्रकं हीरेण वा
 धिमान्॥ वगत्वा वीजं मध्यस्थं शत्रुनाम च संलिखेत्॥ वेष्टयेद्द्वगला मंत्रो शान्यादिशताक्षरं॥ प्राण

प्रतिष्ठां कृत्वा च संहारक मतोर्वयेत् ॥ शताक्षर्या कर्कजं हीरं मंचपित्वा तु लैपयेत् ॥ संतप्पदीपशि
 खया पुनर्लिखा पुनः स्तयेत् ॥ एवं कृत्वा सपरात्र मष्टोत्तरशतं जपेत् ॥ एवं कृते सपरात्रं सशत्रुश्च
 कुमारक ॥ मसूरिकाज्वरासक्तः पक्षादुद्धेद्य मालयं मू ॥ मंचयेन्निंबपत्रेण उपसंहरतः ॥ कमात्तचंद्र
 प्रस्तार मंत्रेण शीतला विधयाथवा ॥ तर्प्य गौर्ही लये हृद्दीरै सत्याह स्थांति माप्नुयात् ॥ तित्तका शात
 की जात शारं वदनं तथा ॥ धतरं जंचत नमूर्द्धि करवत्या करा कतिम् ॥ षट्पलाहुं निनिश्च जैश्च कुर्या
 त्याद्वयं तथा ॥ वदरी मूल तो गत्या प्राण स्थापनमाचरेत् ॥ मंत्रमुच्चारयेत् पुत्रतदं तेश्चुमुच्चरेत् ॥ कंठ
 करोपयेदेकं नेत्राद्यं गान्ध्या चरेत् ॥ श्रोत्रादिगण्ड श्रूमध्ये जिह्वा नासापुट द्वये ॥ वसुस्थाने तालुदेशे
 कंठकान्ठक संख्यया ॥ दहिणिगणि मुखः स्थित्वा रोपयेद्गुत्तोरवौ ॥ पंचघंच करोप्यपार्श्वे कुक्षिषु प
 षतः ॥ कंठका सत्य संख्या कानूरोपय नमंत्र पूर्वकं तथा ॥ तत्पुत्रिका प्रेतवस्त्रे वध्वा प्रादेश गर्तके ॥ शमशा
 ने निहिते शत्रौ वलिंदद्याच्च कुकुटं ॥ अश्वर्यं दरि यो रंगी नाडी मूलं भवेद्ध्रुवं ॥ तत्रैव दुःखितः शत्रुः प

हाङ्गछेद्यमालयम् ॥ क्लेशं चोपसंहारं जीवस्थोपि रियु र्यश ॥ रविरात्रौ वलिदत्वा प्राप्नीय साधकोत्तमः
 उच्चारकं च कन्यादौ हीरेण ह्यलयेत सुत ॥ तत्पलां डुचसं ह्यल्यनिहिपेत कृपमध्यके ॥ निहिये नमंत्रपू
 र्वं च राके कंचोत्तरा मुखे ॥ शां भवे नैव मंत्रेण यंत्रयेत्कलशोदशम् ॥ सहस्रवारं विधिवत् च त्वकपुष्प
 वान्वितम् ॥ प्रयोगार्थं इति त्वेनं मार्जयेत् शान्तेनैतु ॥ स्नापयेत्तै नमंत्रेण मंत्रसिद्धौ च पुत्रक ॥ तामप
 त्रिस्तदीतो यं नदीवेगाच्च पेयितं ॥ प्राप्नीया मंत्रयेत् शंभू मंत्रेणैवाशुतं ॥ त्रिकालं प्राशयेत्तोयं मध्याह्ने
 मार्जयेत्तथा ॥ त्रिदिनं वाथ वायं च कृषि संख्यादिनेषु च ॥ वेदनाशंति माप्नोति तमः ॥ सूर्यादयेयथा ॥ अ
 स्नात्वा चोपसंहारं यः ॥ करोति नराधमः ॥ स जीवेन्नेव चां डुले मृतोऽपि श्वानमाप्नुयात् ॥ आह वैवोपसं
 हारं यथा वच्च कुमारक ॥ कृत्वा प्रयोगः कर्तव्यः ॥ शृणु बुद्धिमतं वर ॥ इति श्रीषड्विंशतमोऽध्यायः ॥
 तंत्रे प्रयोगो संहारो नाम राको नविंशतिः पटलः ॥ १८ ॥ कौचभेद उवाच ॥ नमस्तो पार्वती नमः
 पुनराभूषण ॥ परविद्याच्छेदनं च वमलाया वरादरात् ॥ ईश्वर उवाच ॥ मंत्रोद्धरणं प्रवक्ष्यामि पुरश्चरण

केविधौप्रयोगोचोपसंहारंशृणुसर्वंकुमारक॥२॥ उद्धरेतारमादौतुस्तुध्ववीजंततः परं श्रीर्मायाशक्ति
 वाराहं वामभवं ममथाहुरं॥ वाराहं तार्ह्यवीजं च वगलामुखिचोच्चरेत्॥ परप्रयोगामुच्चार्य परविद्याप
 दं वदेत्॥ ग्रसयुग्मेतथोच्चरेत्॥ पूर्ववन्तववीजं च ब्रह्मास्त्रपदमुच्चरेत्॥ रूपिणीपदमुच्चार्य परविद्या
 पदं वदेत्॥ ग्रसिति च पदं चोक्ता प्रज्ञानाशययुग्मेकं॥ पूर्ववन्तववीजं च सप्तमनास्त्रपदं वदेत्॥ रूपि
 णीपदमुच्चार्य बुद्धिनाशययुग्मेकं॥ पंचेन्द्रियपदं चोक्ता ज्ञानं महद्वयं वदेत्॥ ८॥ पूर्ववन्तववीजं च वम
 लामुखिचोच्चरेत्॥ हुंफट्स्वाहासमायुक्तमुद्धरेन्मंत्रमुत्तमं॥ शतोत्तरं मंत्रवीजमष्टाविंशतिरेव च॥ ब्रह्मा
 कविश्रद्धं दशगयत्रीसमुदाहृतं॥ परविद्यामहारागिति वगलान् देवतास्वयं॥ न्यासविद्यां प्रवक्ष्यामि मंत्र
 स्यात्कुमारक॥ पाशांकुशेनांतरितशक्तिवीजेन विन्यसेत्॥ तद्द्विगीश्वरेवीजेस्तद्विष्टीवीजतो न्यसे
 त्॥ लघुषोढं च विन्यस्य क्रमादेव कुमारक॥ ध्यानं यत्नात्प्रवक्ष्यामि कौंचभेदनकोविद्॥ सर्वमंत्रमयीं
 देवीं सर्वाकर्षणकारिणीं॥ सर्वविद्यामहारागं च भजेहं विधिपूर्वकं॥ एवं ध्यात्वा जपेन्मंत्रं लहमेकं हपास

न॥ तर्पयेद्दशवेनैव तद्दशांशकुमारक॥ अगमांसेन जुहुयात्॥ दध्याज्येन समन्वितम्॥ खण्डमामल
 कप्रस्थमयुतं जुहुयात्ततः॥ योगिनीवीरपूजां च प्राचरेत्तच्छतमादरात्॥ मध्याह्नादिर्न वेत्तु पुत्रनात्र कार्यवि
 चारण॥ परप्रयोगकाले तु मंत्रमेतत् कुमारक॥ सिद्धे च त्रितयं जप्त्वा सशत्रुश्च विनश्यति॥ शत्रवस्तुपुर
 श्चर्या यत्र कुर्वति पुत्रक॥ तत्रायुतं जपं कुर्यात्तस्य विष्टं प्रजायते॥ यत्र कुत्रापि रियवस्तपः॥ कुर्वति निश्चलाः
 तत्रैव प्रजपेन्मंत्रं व्यसनी परविद्यया॥ प्रयुता तस्य मंत्रस्य रियु यंत्रफलं न वेत्तु॥ इत्यानिमानि नोपेचयेत्तु वि
 द्यानिमानिनः॥ तयोनिमानि नोपेच जात्यानिमानिनः॥ यत्र कुत्रापि तिष्ठति तत्र गच्छेत् कुमारक॥ प
 रविद्यामहाराख्यं मंत्रं चैवायुतं जपेत्॥ स्वित्तकेशान्समाप्नोति दंतशून्यो न वेद्विपुः॥ सद्यो यौवनहीनश्च भ
 वेच्छत्रुर्न संशयः॥ रूपवान् वृणारोगी च भवत्येव न संशयः॥ जात्यानिमानि नांपुसां निंदित्वं न वेध्रवं
 तमोनिमानि नोपेच वृत्तश्रद्धा भवंति ते॥ वैदिकैश्च परित्यज्य विपरीतक्रमा भवेत्॥ वृत्तानिमानिनः
 सर्वे विस्मृतिश्रमसंयुताः॥ न वेपुः विद्ययाहीना पुष्कराः प्रयुते ध्रुवं॥ इत्यानिमानि नोपेच नष्ट इत्याभवं

तितियत्र गत्वा समासीनं रातन्मंत्रायुतं जपेत् ॥ पदक्रांतो भवेन्नोचेत् ॥ निद्रितो भवति ध्रुवं ॥ भाग्येन समा
 युक्तो निद्राभरति सुत्रक ॥ परपीडा भक्षणाख्य मंत्रोपासनतत्परः ॥ यरातन्मंत्रराजं च नित्यमष्टोत्तरं जपेत्
 तस्य राजा समागत्य सदा सेवापरो भवति ॥ न तत्सर्वो धिकी वा स्यान्नेव द्वेषकरो भवेत् ॥ नैव निन्दाकरो वा स्याद्य
 दीर्घं जीवितं भुवि ॥ इति श्रीषट्पद्यागमे सांख्यायनतंत्रे परविद्याप्रसन्नविधिर्नाम विंशतितमः पटलः ॥ २० ॥
 कौंचनेदन उवाच ॥ नमस्ते योगि संसेव्य गिरा जनमो नमः ॥ परविद्या कर्षणाख्य प्रयोगं वद शंकर ॥ १ ॥ ईश्वर उवाच
 विश्वमेतच्छक्तिमयी सा शक्तिर्वगलामयी ॥ राकत्रभासमानां तां वगलौच कुमारक ॥ २ ॥ वाञ्छयं बुद्धिबैचि
 त्रं त्रिषु लोकेषु वर्तते ॥ तत्सर्वं हरणार्थं च विद्यामेकां कुमारक ॥ प्रनसा च जपेत्तन्मंत्रं मुखे तव लोकपते ॥ भयं च
 विस्मृतिश्चैव तत्तद्गुणं दूवति ध्रुवं ॥ पानयात्रं वैरिजिह्वां - द्वा शूलेन संयुतां मू ॥ पीतवर्णी महाधूर्तां चिंतये
 शननंरियोः ॥ स च वाचीपतिः साक्षाद्दृश्यतिरपि स्वयं ॥ स योजतमो भूत्वा निद्रितो भवति ध्रुवम् ॥ प्रसन्नशस्त्र
 मयी विविधां ये जानन्ति कुमारक ॥ तत्र गत्वा महा मंत्रं जपेद्दिमनन्यधीः ॥ त्रिसहस्रं ध्यानं पुक्तं तस्य विद्याकुमा

रक ॥ विस्मृत्वा भवति हि प्रनात्रकार्या विचारणा ॥ प्रत्यंतैश्चर्यसंयुक्तो वर्तते यदियोरियुः ॥ तस्य गोहे नौ मवारि
 शीथेतु सुबुद्धिमान् ॥ प्रदक्षिणं कृत्वा कौवैर्ष्यादिशिसंजयेत् ॥ सहस्रं सतरात्रं च नष्ट्र्यो भवेत्क्रवं ॥ ग्रामे वा नगरे
 वापि स्रवं कृत्वा प्रदक्षिणाम् ॥ जपेद्युत संख्याकं तत्र मेव कुमारक ॥ मस्य दीनि विनश्यति इव्यं चौरं विनश्यति ॥ मि
 यंते पशवः ॥ पुत्रमासादौर्भाग्यमाप्नुयुः ॥ फलितं पुष्पितं चैव रात्रौ रात्रिमाश्रितः ॥ रात्रौ रात्रौ निशा काले न गतश्चैव सुबु
 द्धिमान् ॥ प्रदक्षिणात्रयं कृत्वा प्रयुतं जपमाचरेत् ॥ मासानिर्मूलमाप्नोति शिवस्य वचनं यथा ॥ राकाक्षरी च वगलाश
 त्रौ भूमध्यदेशतः ॥ चिंतयेद्दशकाले तु जिह्वास्तम्भनमाप्नुयात् ॥ तल्लंजस्त्रामंत्रमेवं मृतिकां च कुमारक ॥ प्रवाले
 परिनिहिष्य नद्यामुपरिवुद्धिमान् ॥ स्तंभयेत्तं नदीवेगं तत्त्वाद्वा श्रयकारकं ॥ महानद्यां मेव मेवे कृत्वा तदुरुभाग्यवान्
 बाल्या प्रादयश्चैव ये ये कूरुमगादयः ॥ त्रिशत्यमंत्रितं तेषां मूर्द्धिहोयणमात्रतः ॥ वाक्याणि वदनाहीणां तत्क्षणात्
 स्तंभनं भवेत् ॥ मंत्रयेत्संस्कृतं तस्मै मंत्रेण तेन पुत्रक ॥ षष्टोत्तरशतं सम्यक् ॥ ध्यानपूर्वं सुबुद्धिमान् ॥ संकीर्णो
 दूतनं कुर्याद्भस्मना तेन पुत्रक ॥ एतन्मंत्रवरं पुत्रमनसा जपमाचरेत् ॥ वार्धर्यो च धवालिज्ये स भराजसन्निधौ

२६

गत्वाचरिषुवः॥ सर्वजिह्वास्तनमायुः शत्रुमुद्दिश्यमन्त्रेव प्रपुतं प्रजयेत्ततः॥ पञ्चमात्रमवेच्छन्कोजिह्वं सस्तंभनेधु
वं॥ २३॥ इति श्रीषट्त्रिंशद्वागमे सांख्यानतंत्रे एकाविंशति पटलः॥ २५॥ कौचभेदन उवाच॥ त्रिपुरा मुरतिर्नो शत्रिका
लक्षत्रियं वक॥ वगलास्तं वदस्वामि तस्मै वत्स गौरवात्॥ ईश्वर उवाच॥ वगलास्त्रं मिदं पुत्र सुरा सुरभयंकरं॥ प्र
गस्त्वः प्रोक्तवान्पूर्वं रामं शशयिं प्रति॥ तेनोक्तं मां जनेषां पतेनोक्तं चार्जुनं प्रति॥ तद्विद्या च प्रवक्ष्यामि सद्यः सिद्धि
करी पराम्॥ प्रथमं वगलावीजं वराहं वततः परं शक्तिवराहं वगलावीजमुद्धरेत्॥ वगला मुखिवोच्चार्य मम श
त्रून् परं वदेत्॥ ग्रसद्वयं समुच्चार्य स्वाद्वयमनंतरं॥ भस्मयुगं तथोच्चार्य शोर्षितं पिवयुगमकं॥ वगलावोच्चार्य
ततो वगलां वायुन वदेत्॥ ततः शक्तिवराहं वराहं वीजमेव च॥ वगलावीजमुच्चार्य वर्मास्त्रांतं समुद्धरेत्॥ त्रय
चत्वारिंशदं वगलास्त्रं सुपावनं॥ दुर्वासक्रपिरोवात्र शंखेन नुष्टुपं प्रकीर्तितं॥ देवता वगलानाम्नीजगद्वापक रु
णी॥ स्तोत्रं वीजेद्भी शक्तिश्च फटकारकीलकं तथा॥ मंत्रराजं वदेत्वात्र न्यासविद्या समाचरेत्॥ ध्यानं चैव प्रवक्ष्या
मि मंत्रभेदनयुक्तं॥ चतुर्भुजां त्रिनयनार्पात्तोन्नतपयोधरां॥ जिह्वां खड्गं पातपात्रे गण्डं मस्तकं मनोहरं॥ पीतांबरधरां

२६

देवीपीतपुष्पैरत्नकृतां ॥ वीवाष्टीचारुवदनांमदाधूर्णितलोचनो ॥ सर्वविद्याकर्षिणीचसर्वप्रज्ञापहारिणी ॥
 भजहंवास्त्रवगलांसर्वकर्मणकर्मसु ॥ एवंधात्वाजयेन्मंत्रंवाणलक्षकुमारक ॥ तर्पयेत्तदृशोशेनहेतुसंमि
 श्रवारिणा ॥ तद्दृशांशुनेत्युत्रतावाज्यसंयुतं ॥ भगाकारेतुकुंडेस्मिन्बुद्धिमानहेसमुद्रया ॥ वदरीफलमा
 त्रंवाप्रहितंकुमारक ॥ ब्राह्मणान्भोजयेत्तसहस्रंशतमेवच ॥ योगिनीपूजयेत्पुत्रद्वयशुद्धिसमन्वितं ॥
 मंत्रसिद्धिर्भवेत्सत्यं देवताचप्रसीदति ॥ शिवालयेजयेन्मंत्रयुतंचैवबुद्धिमान् ॥ शत्रुहयोभवत्सद्योनास्त
 याशिवभाषणां ॥ घटसहस्रंजयेन्मंत्रंनिशायांचंडिकालये ॥ जिह्वास्तंभनमाप्नोतिबृहस्पतिसमोपिवाजये
 त्यंचसहस्रंचभैरवस्पचसनिधौ ॥ बुद्धिर्भवंशोभवेत्सद्योवाणीपतिसमोपिवा ॥ वीरभद्रालयेपुत्रप्रयुतंजयमा
 चरेत् ॥ अस्थिराजायतेशत्रुनान्यथाशिवभाषणां ॥ मातृकासंलिखेमंत्रंजयेदष्टसहस्रकं ॥ उन्मादजायतेम
 त्कीर्त्तवर्त्माकीर्त्तसदृशोपिवा ॥ ध्यानपूर्वजयेन्मंत्रंप्रयुतंविष्णुसनिधौ ॥ रुपयौवननान्शत्रुव्याधितोभवतिध्रुवं
 त्वस्मीगृहेजयेन्मंत्रसहस्रदिनेदिने ॥ मंडलाच्छत्रुसम्मोहकुबेरसदृशोपिवा ॥ ऐश्वर्यनाशमाप्नोतिनान्यथा

शिवभाषणं ॥ अंजमेषाग्रतो मंत्रमयुतं जपमाचरेत् ॥ सर्वा गवायुनाशत्रुर्मासदृष्टे मालयं ॥ पार्वती संनिधौ
 मंत्रं जपेत्पुनः संख्या ॥ रात्रौ पूजा समाप्युक्तौ नगो रक्षिरादिभ्यः ॥ प्रधौ भवति तत्तच्छत्रुमंडला-
 त्कौंचमेहन ॥ विघ्नराजं सम्प्रभ्यर्च्य रक्षिरात्रौ समाचरेत् ॥ त्रिसहस्रं जपेन्मंत्रकुहिरोगी भवेद्रियुः
 मंजुलान्प्रियते शत्रुनाशकार्या विचारणा ॥ प्रयोगांते च संस्कारे पूजा काले समाचरेत् ॥ २८ ॥ इति
 श्रीषड्विद्यागमसंख्यायनत्रं त्रैदाशत्यटलः ॥ २२ ॥ कौंचमेहन उवाच ॥ नमः स्तौ डवरूपापता
 पत्रयहराय च ॥ वगलास्रमहा मंत्रप्रयोगान्वदशंकर ॥ ईश्वर उवाच ॥ त्रिकालं पूजयेतोपध्यानपूर्व
 तु सधक त्रिसत्यमंत्रपित्वा तु जपसंख्यां समाचरेत् ॥ २ ॥ नित्यं च त्रिसहस्रं च षण्णमासं विजितेन्द्रियः ॥ वा
 चासिद्धिर्न वेत्तस्य शपानुगृहकारिका ॥ अथ त्वमूलं प्रजपेद्युतं ध्यानपूर्वकं ॥ तत्परावुद्धिनाशं च भवे
 च्छत्रोर्न संशयः ॥ विभीतकनरो मूले अयुतं जपमाचरेत् ॥ जिह्वा स्तंभनं मानोति साहाद्वगीश्वरो यदि ॥ क
 पित्यतरु मूले तु प्रजपेद्युतं तथा ॥ श्रोतं स्तंभनमाप्नोति सद्यो वर्धिरंतां व्रजेत् ॥ पिचुर्मदतरो मूले अयु

तं जपमाचरेत् ॥ ध्यानस्तं भवेच्छत्रुरोगी पीनसवान् भवेत् ॥ कदलीमूलमाश्रित्य प्रयुतं जपमाचरेत् ॥
पादस्तं भवेच्छत्रोवातरोगोपि जायते ॥ करंजमूलमाश्रित्य जपेद्युतमादरात् ॥ अन्नद्वयी भवेत्पुत्रगा
त्रस्तं भनमादरात् ॥ नद्यासमुद्रगामिन्याः ॥ नभिमात्रे जले स्थितः ॥ तर्पयेद्गलास्त्रिणागुस्तं कृत्वा रिनाम
कम् ॥ दिनदिने सहस्रैकं वगला ध्यानपूर्वकं ॥ रुद्रसंख्यादिने नैव जिह्वास्तं भनमाप्नुयात् ॥ पलारा मूलमा
श्रित्य जपेद्युतं संख्याया मंत्रमध्ये रियोर्भीर्यो गुस्तां कृत्वा कुमारक ॥ पलाशमूले प्रजपे ध्यानपूर्वकं ॥ ग
र्भेश्वा भवेत्स्त्रीणां रहिते पि च विलुना ॥ मंकी पलासमूले तु जपेद्युतं संख्याया ॥ मंत्रमध्ये रियोर्भीर्यो गुस्तं
कृत्वा कुमारक ॥ तर्पणं च दिवा कृत्वा रात्रौ च प्रजपे न्मनुम् ॥ वंध्या भवेत्सुनारी नान्यथा शिवभाषणं म
श्मशाने प्रजपे न्मंत्रं गुस्तं कृत्वा तु पूर्ववत् ॥ प्रयुताद्रियुताशश्च भवेद्देवनसंशयः ॥ शून्यागारे जपे त्मंत्रमपु
तं ध्यानपूर्वकं ॥ नाशयेच्छत्रुलक्ष्मीश्च मशत्रुश्च विनश्यति ॥ जंवीरतरुमूले तु प्रयुतं जपमाचरेत् ॥ भूमकु
लाकुलं सर्वमंडलान्नाशमाप्नुयात् ॥ नागवल्लीदलं चैव क्रमुकं चूणमेव च ॥ सहस्रमंत्रितं पुत्रदत्तचंशत्र

वेनिशि॥ तां वृक्षचवरांश्च त्रुर्जिह्वास्तंभनमाप्नुयात्॥ शिशितं मंत्रितं आरनालं पलं तथा पाययेद्द्वारिणां श
 त्रुं जिह्वास्तंभनहेतवेदं तधावनकाष्टं च मंत्रयेत्॥ त्रिसहस्रकं तत्काष्ठे श्रीक्षोपुत्रदंतधावनमात्रतः॥ जिह्वा
 वारणीचवुश्चिश्चुह्युत्थियासादिकं तथा॥ श्मशाने निवसन् रात्रौ त्रिसहस्रं जपेन्मनुजम्॥ शोषोवाचापतिः मा
 हाद्दहस्यतिरपि स्वयं जिह्वास्तं॥ संभनं भवति हि प्रशिवश्च वचनं यथा॥ प्रेतवस्त्रं रवौ ग्राह्यं शत्रुचपरिवे
 ष्टयेत्॥ जिह्वास्तंभनमाप्नोति सद्यो मुक्तत्वमाप्नुयात्॥ इति श्रीषड्विंशतमोऽध्यायः समाप्तः तत्र त्रयोविंशतिः पट
 लः॥ २३॥ कौचमेदं ठवाच॥ नमस्ते वृषभा रुढनमः पद्मगभूषण॥ तत्तरां देवदेवेश वगला मंत्रजायकं
 ईश्वर उवाच॥ भृगुवोरच संग्राह्यं आरामस्थानं शोनिशि॥ श्रुयां शुक्लं सप्त रात्रं कृत्वा तु देते नंतरं॥ भूमा
 वयति तं वै च कपिला गोमयं तथा॥ पुनरेवरवौ ग्राह्यं भांडमध्ये तु निहितयेत्॥ द्विगुणं जलसंयुक्तं कुर्यान्मेल
 तमेव च॥ हरिद्रांतत्र निक्षिप्य पूजयेत्तं भांडमादरात्॥ चुल्लामुपरितः कांडं विरात्रौ च निक्षिपेत्॥ आश्वत्थ
 नेश्वनेनैव चाला कुर्याच्छनैः॥ यदा मृदुर्न वेतावत्यचनं सम्पगाचरेत्॥ गोमयस्थं हरिद्रांचलाल

येश्वरिणा पुनः ॥ ध्याया शुक्लां च कर्तव्या हरिद्रा पुनरादरात् ॥ तथा कार्यं मालिका च प्रष्टोत्तरशतात्कथा ॥
 पुण्यस्त्री निर्मिते सूत्रे कैकं चोद्धरेत्युतः ॥ तन्मालिकां दिवारात्रौ श्रीसूक्तिनेव मार्जयेत् ॥ अर्चयेन्मूलमं
 त्रण षोडशाद्युपचारतः ॥ निवेदयेत्यायसंच शर्कराज्यसमन्वितं ॥ समुत्सृजयेदादौ पंचाशद्वरी मास्रा
 त ॥ एकाचरं महामंत्रं वगलायाश्च पावनं ॥ अयुते प्रजयेत्युत्र मालिकां सिद्धिमाप्नुयात् ॥ एव च मालिकां
 कुर्यान्मंत्रसिद्धिमवाप्नुयात् ॥ हरिद्रा वस्त्रमाच्छाद्य सिद्धार्थं जपमाचरेत् ॥ हरिद्रा वर्णं पुष्पं च हरिद्रा वर्णं
 चंद्रनं ॥ सपण्याममलां कृत्वा जपं रात्रौ समाचरेत् ॥ देवो भूत्वा यजेद्देवीमर्चने विधिरुच्यते ॥ प्रसादान्
 मालिका भूमौ पतित्वा चेत्कुमारक ॥ पुनः पूजा प्रकर्तव्या पूर्ववज्जपमाचरेत् ॥ अथ वक्ष्ये प्रयोगं च मालि
 कालक्षरां तथा ॥ पंचविंशति निर्मिते इव्यार्थं विंशदेवतु ॥ वशीकरणा समो ह्यकला संस्था सुमालिका
 विंशतिस्तं नते विश्वस्त्रिंशत्मेरुश्च मालिका ॥ द्वेषश्च सप्तविंशतिरुच्चार्यार्क संस्थाया ॥ ज्वररोगादिपी
 डार्थं संस्था चेव चतुर्दश ॥ पंचाशच्छंतिकारसो सिद्धिस्तु चतुरत्तरायं चादशभिचारेषु मालिका क्रम इदृशः

२८ भृगुवारेवसंत्सुहृदिशयंचवक्रजं ॥ कस्तूरीचैवकर्पूरं श्रीखंडचागरुंतथा ॥ प्रतीचैवचनंचैवर्कशरंचसमेस
 मं ॥ मर्धादुशीरजद्रवैस्त्वैवकुमारक ॥ तेनकुर्यात्पुतलींचचतुरंगुलमानतः ॥ सर्वोगसुंदरीदेवी ॥ द्विभुजं व
 गलामुखीम् ॥ वैरिजिकावज्रधरापीनोन्नतपयोधरां पीतवर्णामदाधूरां ॥ भृगोकुर्याच्चपुतलीं प्राणप्रतिष्ठा
 कृत्वा तु प्रचयेद्विधिनार्चनं क ॥ प्रखंडतंडुलानेवहृदिशरुतमेवच ॥ कृत्वेकाक्षरिकामंत्रेणैकेकं मूर्द्धनि
 स्त्रियेत ॥ एतत्साधनकृत्यंचनवक्तव्यंकदाचन ॥ एवं पूजाविधिपुत्रदुरादुर्वीससाकृतं ॥ तथा हतप्रमारो नय
 योक्तं फलमाप्नुयात् ॥ इति श्रीषड्विधागमेषां स्थापनतंत्रे चतुर्विंशतितमः पटलः ॥ २४ ॥ कौचनेदत उवाच ॥ न
 मः कैलासवासाय नमस्तेमौनिसेवित ॥ चतुर्वर्गामूहामंत्रंवगलायाश्चमेवदं ॥ १ ॥ सप्तकोटिषु मंत्रेषु मंत्रा
 नमिदं भुवि ॥ षट्प्रयोगास्तम्भनंचवगलायाश्चतद्वद ॥ २ ॥ ईश उवाच ॥ यद् -----
 रुक्ताक्षरं गोविन्दसिंहकि ॥ ॥ सम्बत् ॥ १८४१ ॥ श्री श्री श्री श्री शुभमस्तु ॥